АДОЛАТ КУЧЛИ, КУЧ ЭСА АДОЛАТЛИ БЎЛМОҒИ ЛОЗИМ

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг газетаси

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

1995 йил, 2 декабрь, № 35

Шанба кунлари чиқади ● Сотувда эркин нархда

«Жамиятнинг маънавий қиёфаси бевосита қонун устиворлигига боғлиқ. Биз қонунга бўйсуниб яшашни турмуш тарзига айлантирмас эканмиз, жиноятчиликнинг олдини олиш муаммо бўлиб қолаверади. Биз ҳуқуқий демократик давлат қуриш йўлидан бораяпмиз. Ана шу эзгу мақсадга эришиш эса аввало одамларнинг ўз ҳақ-ҳуқуқини англаб олиши, уэни ҳимоя қила билишига боғлиқ».

(Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқидан).

ИНСОН ҲАММА НАРСАДАН УЛУҒ

(Президент Ислом Каримовнинг Қашқадарёдаги нутқидан кейинги ўйлар)

Аввалги куни кечқурун республикамизнинг барча халқи телевизор экранидан бош кўтармади, десак хато қилмаган бўламиз. Каттаю-кичик ҳамма Президентимиз Ислом Каримовнинг Қашқадарё вилоят халқ депутатларининг навбатдан ташқари III сессиясида сўзлаган ҳаяжонга тўла, самимий нутқини диққат билан тинглади. Айниқса, Ўзбекистонимиз жанубида жойлашган Қашқа воҳасининг халқи бундай ошкора суҳбатни кўпдан бери орзиқиб кутган эди. Юртбошимизнинг муфассал нутқида бу юртда кейинги йилларда қўлга киритилган талайгина ютуқлар билан бир қаторда йўл қўйилаётган, кўпдан бери ҳамма кўриб-билиб турган, лекин бартараф этилмаётган камчиликлар рўйирост очиб ташланди.

Давлатимиз раҳбари ўз сўзида таъкидлаганидек, Қашқадарё халқи каби меҳнатсевар, ростгўй, ҳалол, диёнатли, мард халқ камдан-кам топилади. Ёдингизда бўлса, гдлянчилар зулмидан энг кўп жабр тортганлар ҳам шу вилоят меҳнаткашлари бўлганлар. 80-йиллар ўрталаридаги қора қатағон йилларида вилоятнинг 1500 нафардан кўпроқ энг яхши кадрлари қамоққа олиниб, ноҳақ азоб чекдилар. Лекин шунчалар жабру жафога дуч келган элнинг бели букилмади, иродаси синмади, ёруғ келажакка бўлган ишончи сўнмади. Бу ўринда Президентимиз Қашқадарёда ишлаб юрган кезлари мана шу жойда адолатни тиклаш, юрт фаровонлигини кўтариш йўлида жуда катта ишлар амалга оширилганини эслаб ўтмоқ жоиздир.

Ҳа, Қашқадарё халқи ана шундай чидамли, матонатли, танти халқ. У фақат пичоқ бориб суякка етгандагина бирон-бир жойга шикоят қилишини ҳамма яхши билади. Шу боис ҳам давлатимиз раҳбари ўз нутқида таъкидлаганидек, кейинги ойлар давомида Президент девонига 1800 дан ортиқ шикоятлар тушганлиги бу ерда ижтимоий адолатга қай даражада путур етганлигини яққол исботлаб турибди.

Биргина мисолни айтиб ўтиш кифоя. Ўз замини бағридан миллиард-миллиард кубометр газ етказиб бераётган халқнинг XX аср бўсағасида ҳали учдан икки қисми газ билан таъминланмаганини нима билан изоҳлаш мумкин? Раҳбарлар қаёққа қараганлар, кимни, нимани ўйлаганлар?

Президентимиз таъкидлагани каби, аҳвол шу даражага бориб етдики, вилоятда айрим ношуд ва нотавон, ўқувсиз ва ҳафсаласиз, билим даражаси паст ва дунёқараши тор кимсалар масъул лавозимларга чиқиб олишига йўл қўйилди.

Бундай нохуш аҳвол тўғрисида кўп бор айтилди. Танқиддан

тўғри хулоса чиқарилади, деб яна ишонч билдирилди. Афсуски, аҳвол ўзгармади. Чунки вилоят ҳокими Т. Хидиров ўз фаолиятини давр талабларига мос равишда йўналтира олмади. У ҳамон бир пайтлардаги хизматлари ва обрў-эътибори таъсири билан яшаб, янги замон келганини, энди янгича ташаббуслар билан ишлаш лозимлигини пайқамади. Энди бундай аҳвол билан муроса қилиш мумкин эмаслиги аниқ-равшан эди.

Минг афсуслар бўлсинким, орамизда ҳали ҳам қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчилик, қуда-андачилик каби кўринишларга барҳам берилмаяпти. Айнан мана шу нарсаларнинг илдизи эса ижтимоий адолат тарозисининг палласи бир томонга оғиб кетишига сабаб бўлмоқда. Ёдингизда бўлса, жамиятимиздаги худди мана шу иллатлар ҳақида республикамиз Президенти ўзининг Самарқанд вилояти халқ депутатлари Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида куйиниб гапирган эди.

Президентимиз нутқида жиноятчиликка қарши кураш, ижтимоий адолатнинг бузилиши масалаларига ҳам алоҳида аҳамият берилди. Табиийки, жиноятчилик номақбул, ижтимоий-иқтисодий, маънавий-ахлоқий муҳитдагина илдиз отиши мумкин. Вилоят ҳуқуқ-тартибот органларининг баъзи ходимлари томонидан ўз мансабини суиистеъмол қилиш, пора олиш ҳоллари кўзга ташланиб турибди.

Давлатимиз бошлиғи ўзининг деярли ҳар бир нутқида халқ ҳамма нарсага чидаши мумкинлиги, лекин адолатсизликка асло чидай олмаслиги ҳақида такрор-такрор уқтиради. Таҳририятимизга келаётган хат ва шикоятларнинг бир талай қисми Қашқадарё вилоятидан. Бу хат ва шикоятларда газетхонларимиз жойларда ижтимоий адолатнинг бузилаётганлиги ҳақида куйиб-ёниб ёзаяптилар. Мабодо, ушбу ташвишли муаммолар ўз жойида, адолатли равишда ҳал қилинганида эди, фуқароларнинг Президент девонига хат йўллашлари-ю газеталар таҳририятига шикоят ёзишларига асло ўрин қолмасди.

Газетамиз мухбирларидан бири шу йил ёзда Қашқадарёда бўлар экан, у ердаги аҳволни кўриб, анча ҳижолат чекиб келган эди. «Кўп жойларда ўқитувчилар, тиббиёт ходимлари, давлат бюджетидан маош оладиган бошқа тоифа кишилар 3-4 ойлаб ойлик олмаётган экан. Талайгина хўжаликларда маош ўрнига чек бериляпти. Чек тизими эса яна дўкондорларга қўл келмоқда. Улар, масалан, 1000 сўмлик чекни ўзларида олиб қолиб, чек эгасига 800 сўм нақд пул бераётирлар», — дея ахборот қилган эди у. Наҳотки, мана шундай нохуш кўринишларга вилоятдаги юзлаб назоратчилар, текширувчилар, мутасадди шахсларнинг кўзи тушмаган бўлса?

Президентимизнинг Қашқадарёдаги нутқи, ўйлаймизки, нафақат бу вилоятдаги, балки кўпгина жойлардаги раҳбарлик ишониб топширилган кишилар учун сабоқ бўлиши турган гап. «Инсондан улуғ ҳеч нарса йўқ. Ҳамма нарса инсон бахти, унинг фаровонлиги учун хизмат қилмоғи лозим». Президентимиз нутқининг асл моҳиятини ташкил этган ушбу фикрни ҳар бир раҳбар алифбо ҳарфлари каби доимо ёдда тутмоғи лозим.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Республика ижтимоий таъминот идоралари ва ногиронлар жамиятларининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида» Фармон қабул қилди.

***

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармонига биноан Шавкат Орифжонович Алимов Ўзбекистон Республикасининг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланди.

Шунингдек, Президент Фармонига кўра Ш. О. Алимовга биринчи даражали Фавқулодда ва Мухтор вакил дипломатик мартабаси берилди.

***

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонларига биноан Сирожиддин Мирсафоев Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири этиб, Озод Давронович Пармонов Қашқадарё вилоятининг ҳокими этиб тайинландилар.

Президент Фармонига кўра Темир Хидиров бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Қашқадарё вилояти ҳокими вазифасидан озод этилди.

***

● 29 ноябрь куни Қаршида халқ депутатлари Қашқадарё вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари учинчи сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади. Президент ўз нутқида Қашқадарё вилоятидаги ижтимоий-иқтисодий вазиятга баҳо бериб, иқтисодий ислоҳотларнинг боришини чуқур таҳлил қилди. Бу борада йўл қўйилаётган камчиликларга эътиборни қаратди. Вилоят фаоллари ва меҳнаткашлари олдида турган долзарб вазифалар ҳақида тўхталди.

***

● Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Эркин Халилов 28 ноябрь куни Корея Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Со Кон Ини унинг илтимосига биноан қабул қилди.

***

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат ва жамият қурилиши академиясида Конституциянинг 3 йиллигига бағишланиб «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси — тинчлик, барқарорлик асоси» мавзуида илмий-назарий давра суҳбати бўлиб ўтди.

***

● Ўзбекистон Президенти девонида таниқли шоирлар, бастакорлар, олимлар, журналистлар, радио-телевидения раҳбарлари, жамоатчилик ташкилотлари бошлиқлари иштирокида кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда юртимиз мустақиллигининг беш йиллигига бағишланган замонавий қўшиқлар кўрик-танлови ўтказиш масаласи муҳокама қилинди.

Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Хайрулла Жўраев шу масала юзасидан махсус ҳукумат қарори тайёрланаётганини маълум қилди.

КОНСТИТУЦИЯГА БАҒИШЛАНГАН ДАВРА СУҲБАТИ

8 декабрда мустақил Ўзбекистоннинг ҳаётида яна бир муҳим сана нишонланади. У янги туғилган давлатимизнинг, ҳақиқий мустақиллигимизнинг мустаҳкам пойдевори бўлган ҳур Ўзбекистон биринчи Конституциясининг уч йиллигидир.

Худди шу санага бағишлаб кеча Тошкентдаги республика «Байналмилал» маданий марказида «Ўзбекистон халқ бирлигининг конституцион асослари» деган мавзуда давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда республикада фаолият кўрсатаётган турли сиёсий партиялар, шунингдек, «Халқ бирлиги» ҳаракатининг раҳбарлари ва фаоллари иштирок этдилар.

Давра суҳбатини «Халқ бирлиги» ҳаракатининг раиси, профессор Т. Долимов кириш сўзи билан очди. Анжуманда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи котиби А. Жалолов, «Ватан тараққиёти» партиясининг раиси А. Йўлдошев, «Миллий тикланиш» партияси раҳбариятининг вакили, профессор К. Норматов нутқ сўзладилар.

Шунингдек, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби А. Жўрабоев «Ўзбекистон Конституцияси — кўп миллатли давлатнинг ўз фуқароларига тенг ҳуқуқлар ва эркин ривожланишини кафолатлаб берувчи Асосий қонунидир» деган мавзуда нутқ сўзлади.

Давра суҳбати иштирокчилари Конституция куни муносабати билан Ўзбекистон халқига Мурожаатнома қабул қилдилар.

● Партия ахбороти

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашида Германия Федератив Республикасининг Тошкентдаги элчихонаси муваққат ишлари вакили Ханс Юрген Кайльхолыц ва маданият ишлари бўйича элчихона маслаҳатчиси Ханс Штокер билан учрашув бўлди.

Учрашувда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Анвар Жўрабоев мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар, кўппартиявийлик шароитида сиёсий партияларнинг ўрни ва роли, шу жумладан, «Адолат» социал-демократик партиясининг тузилиши, сиёсий фаолияти хусусида гапириб берди, Дастур ва Низоми билан меҳмонларни таништирди.

Ўз навбатида элчихона вакиллари ҳам ГФРдаги социал-демократлар, Бундестаг ва Бундестрат фаолияти тўғрисида ҳикоя қилиб бердилар.

Ҳар икки томон бундай учрашувларни ўтказиб туриш ва партиялар ўртасида алоқаларни йўлга қўйиш фойдадан ҳоли эмаслигини таъкидладилар.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг мафкура, ташқи ва ички алоқалар бўлими мудири Равшан Ҳайдаров иштирок этди.

ОҚСОҚОЛЛАР ҲУЗУРИДА

Ўз мавқеини тобора яхшилаб бораётган Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси кенг халқ орасига тобора чуқурроқ кириб бормоқда. Жойларда ташкил этилаётган худудий партия ташкилотлари партия сафларини янада мустаҳкамлашга, сифатини яхшилашга хизмат қилаяпти. Бу орқали жойларда маҳаллалар билан яқиндан ишлашга яшил йўл очилмоқда.

Куни кеча республикамиз пойтахтининг Шайхонтоҳур тумани ҳокимиятида бўлиб ўтган маҳалла оқсоқоллари билан учрашувда ана шу ҳақда гап борди. Унга таклиф этилган тумандаги барча маҳаллаларнинг оқсоқоллари билан биргаликда партия Кенгаши фаолларининг ҳузурида Шайхонтоҳур тумани ҳокими Адҳам Миржалилов, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгашининг иккинчи котиби Одил Аҳмедов, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг биринчи котиби Жамол Камол сўзга чиқиб, кўппартиявийлик шароитида маҳаллаларнинг тутган ўрни ва олдида турган муҳим вазифалар ҳақида сўзлаб бердилар. Йиғилганларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтардилар.

Оқил АБДУАЗИМОВ,
«Адолат» мухбири.

● Ижтимоий муҳофаза

«КИШИЛАР ЮЗИДА ФАҚАТ ҚУВОНЧ КЎРСАМ»

— дейди Самарқанд тумани ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Раҳимахон Ҳакимова

...Самарқанд туманида амалга оширилаётган ишлар, халқ хўжалигини ислоҳ қилиш борасида тўпланган тажрибалар ўрганилса бўлмайдими?

Туман ҳокими (Р. Ҳакимова) ўз атрофида эпчил ва ҳозиржавоб кадрларни тўплагани, ташкилотлар хўжалик раҳбарлигига ҳар томонлама етук, ислоҳотлар моҳиятини тушинадиган одамларни танлаб қўйгани учун ҳам бу ерда ўрнак бўларли ишлар амалга оширил-япти.

(Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқидан).

Самарқанд тумани республикамиздаги боғдорчилик ва сабзавотчиликка ихтисослашган туманлардан бири. Туман соҳибкорлари, сабзавоткорлари бу йил ҳам эл дастурхони тўкинлиги йўлида астойдил меҳнат қилишиб, мева ва сабзавот топшириш бўйича белгиланган режаларни анча ортиғи билан уддалаб қўйишди.

Туманда кичик корхоналар, фермер хўжаликлари фаолиятига, давлат мулкини хусусийлаштиришга катта эътибор берилмоқда. Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, аҳолининг ёрдамга муҳтож табақасига зарур кўмак ажратиш, қўшимча иш ўринлари барпо этиш соҳаларида ҳам доимий иш олиб борилаётир.

— Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг фуқароларга ғамхўрликлари ҳар биримиз учун ибрат мактабидир, — дейди туман ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Раҳимахон Ҳакимова. — Президентимиз Фармонларини чуқур ўрганиб, уларга тўлиқ амал қилинишни таъминлай олсак, ишонаманки, барча соҳада муваффақиятларга эришавeрамиз. Меҳнаткаш, ҳар бир ишни уддалай оладиган халқимиз бор. Ҳамма гап халқ дилига йўл топа билишда. Бугунги кунда раҳбар фақат ишлаб чиқаришни кўпайтириш, соҳалар ривожи учунгина эмас, ҳар бир жамоа, ҳар бир инсон тақдири учун масъулдир. Биласизми, мен иш фаолиятимни тикувчиликдан бошлаганман. Мен тиккан кўйлакни кийиб, юзида қувонч балқиган қиз - жувонларни, келинчакларни кўрганимда ўзим ҳам теримга сиғмай кетардим. Ҳозир ҳам шундай. Кишилар юзида доим қувонч, табассум кўрсам дейман...

Опа доимо эл-юрт орасида. Кишилар тақдирига алоқадор масалаларнинг у учун катта-кичиги йўқ. Раҳимахон опани меҳнаткашлар ҳар бир ишда жонкуярлиги, ширинсуханлиги боис ҳурматлашади.

Туманда 12 та жамоа хўжалиги, 253 та ташкилот ва муассасалар, 125 та маҳалла мавжуд. Улар ишини мувофиқлаштириш, соҳалар ривожи туман ҳокимлигининг доимий эътиборида.

Туман маркази Гулободда, хўжаликлар марказларида, қишлоқларда ободончиликка катта эътибор берилаётир. Янги-янги маданий-маиший бинолар, савдо расталари, ёдгорликлар, қурилиб, туман кўркига-кўрк қўшаётир.

Ғалабанинг 50 йиллиги арафасида туман ҳокимлиги ташаббуси ва раҳбарлигида фашизмга қарши урушда ҳалок бўлган 3643 нафар ҳамюртлар хотирасига ёдгорлик қуриб битказилди. Ҳашар йўли билан бунёд этилган ёдгорликка тумандан жангга кетиб, азиз жонларини ғалаба учун қурбон қилган 3643 марҳум жангчининг номи зарҳал ҳарфлар билан битиб қўйилди. Бундай ёдгорлик мажмуалари ҳар бир хўжалик марказларида ҳам бунёд этилди. Ҳозир мазкур ёдгорликлар ёшларнинг муқаддас [illegible] гимизни янада мустаҳкамлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

СУРАТДА: Самарқанд тумани ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Раҳимахон Ҳакимова, Фотима Қосимова номли жамоа хўжалиги ишчиси Сарвар Алиев билан.

Тоҳир ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛИ БЎЛАДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ МАРКАЗИДА ЧЕХИЯНИНГ «ЧКД ХОЦЕНЬ» ФИРМАСИ ВАКОЛАТХОНАСИ ОЧИЛДИ

Республикамиз мустақилликка эришгач, катта шаҳарлар, туман марказлари, шунингдек кўпгина аҳоли пунктларида майда корхоналар қад кўтара бошлади. Уларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослаштирилган. Лекин кўп ҳолларда хом ашё ва тайёр маҳсулотларни узоқ сақлаш муаммоси кўндаланг бўлиб қолаётир. Яқинда республика Қишлоқ хўжалик вазирлиги Чехиянинг «ЧКД Хоцень» ҳиссадорлик жамияти ва Япониянинг «Ничимен Корпорейшн» компанияси билан ҳамкорликда амалга оширган тадбир айнан мана шу муаммони муваффақиятли ҳал этишга кўмаклашади.

«ЧКД Хоцень» ҳиссадорлик жамиятининг маҳсулотларини жаҳонда яхши билишади. Бу корхона қарийб етмиш йилдан буён ишончли, сифатли ва энг муҳими, арзон совутгичлар ишлаб чиқараётгани билан маълум ва машҳур. Республикамизда мустақиллик қўлга киритилгач, бу корхона билан бўлаётган алоқалар янада мустаҳкамланди. Еш давлатимизнинг йирик-йирик саноат корхоналарида ҳозирги кунларда «ЧКД Хоцень» ҳиссадорлик жамиятида ишлаб чиқарилган кучли компрессорлар ва совутгич— музлатгич ускуналаридан фойдаланилмоқда. Мазкур корхона маҳсулотларини республикамизга янада кўпроқ миқдорда олиб келиш ва улардан фойдаланиш иккала давлат учун ҳам иқтисодий жиҳатдан фойдали эканини вақт кўрсатиб турибди.

Шу боис куни кеча республика Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг Буюк Ипак Йўли кўчасида жойлашган қишлоқ хўжалиги мактабида «ЧКД Хоцень» фирмасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси тантанали равишда очилди. Республика «Совуқлик» илмий-муҳандислик маркази директори профессор Аъзам Айюбовнинг мазкур маросим очилишидаги нутқидан шу нарса маълум бўлдики, ҳар бир музлатгич ўзига сарф бўлган ҳаражатни бир, бир-ярим йил ишлатилиши давомида қоплай оларкан.

Бу тадбирнинг амалга ошишида Президентимиз ташаббуси билан Ўзбекистонда олиб борилаётган «очиқ эшиклар сиёсати» катта роль ўйнади. Бу борадi Япониянинг «Ничимен Корпорейшн» компанияси ёрдамга келди. Компания «ЧКД Хоцень» фирмасининг маҳсулотларини Ўзбекистонга олиб келиб, фойдаланиш учун республикамизга 200 миллион АҚШ доллари миқдорида имтиёзли қарз берди. Компаниянинг ушбу маросимда иштирок этган вакили жаноб Тацуя Кононинг айтишига қараганда, «Ничимен Корпорейшн» республикамизга энг кам фоизли қарз бермоқда. Чунончи, жаҳонда ҳеч қачон 3 фоиздан кам миқдорда қарз берилмайди. Бизга берилаётган қарз эса бор-йўғи 2,6 фоизни ташкил этади, холос.

«ЧКД Хоцень» фирмаси маҳсулотларининг Ўзбекистонга олиб келиниши республикамиз тадбиркор ва ишбилармонлари учун катта қулайликлар туғдириши табиийдир.

Ваколатхона очилиши маросимидан сўнг тўпланганларга фирма совутгич ва музлатгичларининг намуналари намойиш этилди.

Тантанали маросимда Чехия Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси маслаҳатчиси жаноб Милослав Ципра иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Кувват ЭШБОЕВ.

● *Обуна—96*

«АДОЛАТ» ҲАМРОҲИНГИЗ БЎЛСИН!

1995 йил 1 октябрдан бошлаб республика «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетасига обуна бошланган.

ОБУНА БАҲОСИ:

якка тартибдаги обуначилар учун:
6 ойга —162 сўм 90 тийин,
12 ойга —324 сўм.

ташкилотлар учун:
6 ойга —186 сўм, 12 ойга—372 сўм

Нашр кўрсаткичи: 64597 (якка тартибда), **64598** (ташкилотлар учун).

Ёдингизда бўлсин,

«Адолат» энг оммавий, энг арзон газетадир. Унга ҳар доимгидек келаси йилда ҳам

ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

8 декабрь — Ўзбекистон Конституцияси куни

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ ҲАҚИҚИЙ РАМЗИ

Тошкентдаги «Исломобод» маҳалла маданий марказида Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинган кунининг уч йиллигига бағишланган «Аёл, оила ва ижтимоий ҳимоя» мавзуидаги республика семинар-кенгаши бўлди. У Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармасининг ташаббуси билан ўтказилди.

Семинар-кенгашни республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси Шукур Темуров кириш сўзи билан очди.

Анжуманда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, юридик фанлар доктори, профессор М. Васикова «Аёл ва қонун», республика Прокуратурасининг назорат бошқаруви бўйича прокурори С. Ортиқова «Хотин-қизларнинг ҳуқуқий муҳофазаси ва назорати», республика хотин-қизлар тадбиркорлик уюшмасининг раиси Д. Алимбоева «Маҳаллаларда тадбиркорликни ривожлантиришда аёлларнинг ўрни», республика ташхис марказининг раҳбари, тиббиёт фанлари номзоди Д. Ғуломова «Аёллар саломатлиги — соғлом авлод камолати» мавзуларида маъруза қилдилар.

Оила жамиятимизнинг асосий бўғини эканлиги, у ҳамиша жамият ва давлат муҳофазаси ва ғамхўрлигида бўлаётгани, булар мамлакатимиз Конституциясида ўз ифодасини топганлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди.

Анжуман иштирокчилари оила мустаҳкамлигини таъминлаш, ёш авлодни эса демократик Ўзбекистоннинг муносиб фарзандлари этиб тарбиялашда шу куннинг долзарб масаласи бўлиб қолаётгани, бу борада маҳаллалардаги хотин-қизлар кенгашлари ишини янада кучайтириш, аёлларнинг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётидаги фаолиятини тобора янги поғонага кўтариш зарурлиги, ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш соҳаларидаги баъзи камчилик ва муаммоларга эътибор қаратдилар.

Суратда: семинар - кенгаш қатнашчиларидан бир гуруҳи.
Козим ЎЛМАСОВ олган сурат.

• Иқтисодиёт

«ЎЗБЕКИСТОН» ЁРЛИҒИ БИЛАН

«Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган» ёрлиғи жаҳон бозорида тобора машҳур бўлиб бормоқда. Бунда «Ўздавстандарт» ходимларининг хизмати катта. [illegible]

Бу йил экспорт учун маҳсулот тайёрлайдиган 150 корхона назоратдан ўтказилиб 75 хил маҳсулотга сертификат берилди. [illegible] Масалан, Бухоро, Учқўрғон, Гулбоғ, Чуст, Каттақўрғон, Урганч пахта заводларининг пахта толалари [illegible]

Шу билан бир вақтда Тошкент [illegible] таси, нитрон тола, карбамид ва бошқа маҳсулотларни етказиб бермоқда.

Бу рўйхат четга чиқариладиган анъанавий маҳсулотлар — пахта толаси, хом сурп, ўсимлик ёғи, қоракўл тери, хом ипак ҳамда бошқа маҳсулотлар борки, Ўзбекистон бу маҳсулотлари билан ном чиқарган.

• Қутлов

ЭҲТИРОМ

Ҳар бир инсон ҳаётий йўлини танлаб, бутун умр ўз ўрнини излаб яшайди. [illegible]

60 баҳорни босиб ўтган С. Зинин [illegible] Тошкент Давлат университети [illegible]

1986 — 1989 йилларда [illegible]

[illegible] мизнинг, қанча-қанча илмий анжуманларда маърузалар билан иштирок этгани, дарсликлар, қатор рисола, мақолалар чоп эттанини эслаб ўтиш жоиздир.

1989 йилда Ўзбекистон халқ депутати этиб сайлангандан сўнг республика парламентида қўмита раисининг ўринбосари сифатида иш бошлади. Парламентимиз республика мустақиллигини мустаҳкамлаш борасида қабул қилган қатор қонун ва қарорларни, шу жумладан, давлат рамзларига доир қонунларни ҳам ишлаб чиқишда фаол иштирок этди.

Ҳозирги пайтда С. Зинин [illegible]

Шу билан бирга Сергей Иванович [illegible]

У бошқараётган Республика рус маданий маркази мамлакатимизнинг ижтимоий ҳаётида фаол иштирок этмоқда, жумладан, Ўзбекистон мустақиллигининг уч йиллигига бағишланган халқ ижоди фестивалида қатнашди. Бундан ташқари рус шеърияти, қўшиғи ва романсларига бағишланган қатор кечалар, славян ёзувининг байрами, А. С. Пушкин, С. Есенин, М. Лермонтов, И. Бунин каби йирик рус адибларининг адабий кечалари, В. Гладков, Ю. Зорькин, Э. Каприелов, И. Лимаков, В. Лисов, П. Мордвинцев, Г. Мордвинцева каби рассомларнинг кўргазмалари ташкил этилгани бу марказнинг фаоллигидан далолат бериб турибди.

С. Зинин Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг ҳамда «Халқ бирлиги» ҳаракатининг ташкилотчиларидан биридир.

1994 йилда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан кўп йиллик самарали меҳнати, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги, ёш авлодни ватанпарварлик, республика миллий мустақиллиги ғояларига садоқат руҳида тарбиялашдаги хизматлари учун С. Зинин «Шуҳрат» медали билан тақдирланди.

Маълумки, ўз муаллимини ва устозини эъзозлаш, ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олиш ҳар бир инсон учун маънавий бурчдир. Чунки устоз ўз шогирдларини тарбиялаганда инсон руҳини тарбиялайди, маънавий бойлик билан тўлдиради. Илм безаги билан зийнатлайди, уларнинг дунёқарашига ўз ҳиссасини қўшади.

Сергей Иванович ҳам худди шундай фазилатлар соҳибидир. Унинг 40 йиллик илмий-педагогик ва ижтимоий фаолияти давомида таҳсил олган минглаб мутахассислар ҳозирги кунда турли соҳаларда фаолият кўрсатиб, эл ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Домламизга депутатлик, партиявий ва жамоат фаолиятларида муваффақиятлар ҳамиша ёр бўлсин!

Низомиддин НУРМАТОВ,
филология фанлари номзоди,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши аъзоси.

• Ҳамкорлик

ОЛИМЛАР УЧРАШУВИ

Тошкентда қаттиқ жисмлар механик-кимёси бўйича халқаро симпозиум бўлиб ўтди. Учрашувда Марказий Осиё давлатлари, Россия ва Хитой Халқ Республикаси олимлари иштирок этдилар.

Анжуман «Фан ва тараққиёт» Ўзбекистон илмий-техника комплекси ва Россия Фанлар академиясининг механик кимё уюшмаси, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, республика Фанлар академиясининг кимёвий физика институти, полимерлар кимёси ва физикаси институти, шунингдек республикадаги бир қанча олий ўқув юртлари кўмаги билан ташкил этилди.

Анжуманнинг мақсади механик кимё соҳасидаги, минерал хом ашёни бойитиш, механик жиҳатдан активлаштириш, маҳаллий хом ашё ва ишлаб чиқариш чиқитларидан фойдаланиб, янги турдаги композицион полимер материаллар ва технологияларни яратиш борасидаги энг янги тадқиқотларни умумлаштиришдан иборат. Республикамизда механик-кимё асосан икки йўналишда ривожланмоқда. Биринчиси — шу вақтга қадар саноатда фойдаланилмаётган минерал ресурслар ва хом ашёни механик жиҳатдан активлаштириш билан боғлиқ. Механик жиҳатдан активлаштириш усулларидан фойдаланиш бу материалларни четдан келтириладиган ёки тақчил хом ашё ўрнида кенг фойдаланиш имконини берадиган шаклга киритади. Масалан, цементдан фойдаланиш чоғида унинг 25 фоизини кул ёки шлак билан алмаштириш мумкин бўлади. Материал таннархининг пасайиши унинг сифатига таъсир қилмайди.

Ўзбекистонда ҳозир фойдаланилмаётган чиқитлар жуда кўп, улар тоғ-тоғ бўлиб тўпланиб қолмоқда ва экологик кескинлик манбаига айланмоқда. Шу сабабли «Фан ва тараққиёт» республика илмий-технологик комплекси бу соҳада катта иш олиб бормоқда. Бу ишлар келгусида ана шу чиқитлардан ишлаб чиқаришда фойдаланишни таъминлайди.

• Ислоҳот қирралари

ҚИЙИНЧИЛИКЛАР КУТИЛМАЙДИ

Ўзбекистон республика товар-хомашё биржаси Тошкентда ўз фаолияти билан таништириш маросимини ўтказди. Учрашувга тадбиркорлар доираларининг вакиллари, республика ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг журналистлари таклиф қилинди.

Республика товар-хомашё биржаси Ўзбекистон Президентининг фармонларига, ҳукумат қарорларига, республикада бозор иқтисодиётига кўмаклашувчи соҳаларни ривожлантиришга қаратилган қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатларга мувофиқ равишда, ўтган йилнинг апрель ойида ташкил қилинган эди. «Узулгуржибиржасавдо» уюшмасининг 27 та республика фирмаси ва ҳудудий компаниялари ҳамда «Узмолияинвест» акционерлик жамияти унинг муассисларидир.

Бугунги кунда товар-хомашё биржасининг ўзи очиқ турдаги йирик акционерлик жамияти бўлиб, бу ерда 500 нафардан ортиқ брокер ишлайдиган 260 дан кўпроқ брокерлик идоралари рўйхатга олинган. Брокерларга мулкчиликнинг барча шаклидаги ва республика иқтисодиётининг барча соҳаларидаги корхоналар, хўжаликлар, акционерлик бирлашмалари ва корпорациялари, хусусий тадбиркорлик тузилмалари, шунингдек хорижий фирмалар ва компаниялар номидан биржа савдоларида иштирок этишга ваколат берилган. Биржанинг доимий ишлайдиган ярмаркаси ва ўн иккита филиали бор — улар Қорақалпоғистон Республикасида ва Ўзбекистоннинг барча вилоятларида ташкил этилган.

Биржа фаолияти билан таништириш маросимида сўзга чиққан биржа раиси Шавкат Муҳамедов қилинган ишларни таҳлил этиб, ўтган йилнинг тўққиз ойида ва шу йилнинг ўтган даврида биржа ва ярмарка савдоси обороти уч баравар кўпайиб, ҳозир тўрт ярим миллиард сўмдан ошиб кетганини маълум қилди.

Республикада қабул қилинган қонунларга мувофиқ, биржанинг ўзи савдо ёки воситачилик фаолияти билан шуғулланмаслиги, хомашё ёки маҳсулотларни харид қилиш ёхуд сотиш ҳуқуқи йўқлиги тушунтирилди. Унинг асосий вазифаси биржа ва ярмарка савдолари учун шароит яратиш, бундай савдоларни ўтказиш қоидаларини ишлаб чиқишдан иборат. Бундай биржа ва ярмарка савдоларида сотувчилар билан харидорлар ўртасида ҳам Ўзбекистонда, ҳам ундан ташқарида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар юзасидан битимлар тузилади. Барча ҳуқуқий ва жисмоний шахслар, шу жумладан, хорижий фирма ва фуқаролар бундай савдода иштирок этишга ҳақлидир.

Товар-хомашё биржаси нарх-навонинг кўрсаткичи ҳисобланади, биржа ва ярмарка савдолари асосида товарлар ва бошқа маҳсулотлар нархи даражасини белгилаб беради. Биржадаги нарх ҳақиқий бозор талабларини акс эттиради ва маҳсулот ишлаб чиқарувчилар ўз маҳсулотларини биржада ҳам, биржани четлаб, бевосита шартномалар асосида сотиш чоғида ҳам улар учун ишончли нарх ҳисобланади.

МДҲ ҳудудидаги ва олис хориждаги ана шундай бозор тузилмалари билан биржалараро алоқа муттасил кенгайиб бормоқда. Россия товар-хомашё биржаси, Қозоғистон халқаро агросаноат биржаси, Тожикистон товар-хомашё биржаси билан яхши алоқалар йўлга қўйилган ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилган. Ҳозир Беларусь, Украина, Латвия ва бошқа айрим давлатлар биржалари билан музокаралар олиб борилмоқда.

Учрашув иштирокчиларига республика товар-хомашё биржасининг шу йилнинг охиригача ва келгусида амалга ошириш мўлжалланган режалари маълум қилинди.

МУАММО ҲАЛ ҚИЛИНДИ

Косонсойда Вилнюсдаги «Куро аппаратура» акционерлик жамиятининг турдош корхонаси барпо этилмоқда. «Куро аппаратура» собиқ Иттифоқда махсус ёнилғи аппаратлари ва уларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарадиган ягона корхона эди.

Республиканинг бошқа минтақаларида бўлгани каби, Наманган вилоятида ҳам тракторлар, комбайнлар ва бошқа техника моторларининг ёнилғи аппаратларини таъмирлаш муаммоси ўткир тус олган эди. «Агромашсервис» вилоят акционерлик жамиятининг мутахассислари бу аҳволдан чиқиш йўлини топишди, Уларнинг ташаббуси билан Литвадаги мазкур йирик корхона билан ҳамкорлик йўлга қўйилди. Ҳозир Косонсойдаги янги корхонада машина-ускуналар, ҳамма маркадаги трактор моторларининг ёнилғи аппаратларини обдон таъмирлаш учун бир неча ярим автомат линия ўрнатилмоқда.

— Янги корхонанинг қуввати йилига ўн минг комплектдан ортиқ ёнилғи аппаратини таъмирлашга мўлжалланган,—дейди «Агромашсервис» акционерлик жамиятининг раиси Мухторжон Усмонов. — Бу эса Фарғона водийсидаги қишлоқ хўжалик корхоналарининг эҳтиёжини қоплаш учун етарлидир. Самарқандда «Куро аппаратура»га қарашли корхонанинг филиалини очиш масаласи кўриб чиқилмоқда. Ана шунда бутун республикада бу техникани таъмирлаш муаммоси ҳал бўлади.

• Муаммо

«ОҲАНГАРОНДА ОЛМА ҚАЧОН ПИШАДИ?»

Оҳангарон туман марказий шифохонасида болали оналарга бериладиган нафақа тўланмаяпти. Мана, саккиз ойдирки, улар Президент Фармонига биноан оширилган нафақани ололмай овора. Агар март ойида 185 онага 46250 сўм пул берилмаган бўлса, август ойида 223 кишига 55750 сўм тўланмади. Умуман ўтган давр мобайнида фарзандларининг икки ёшгача парвариши билан банд бўлган оналардан касалхона маъмурияти салкам ярим миллион сўм қарз бўлиб қолди.

Бош ҳисобчи Нуримон Халфутдиновнинг айтишича, маҳаллий ҳокимликдаги мутасаддилар мазкур нафақани иш ҳақи фондини ёки умумий смета ҳаражатларини тежаш ҳисобига тўлашни тавсия этмоқда. Ваҳоланки, муассаса ҳисобида тежайдиган маблағнинг ўзи йўқ. Бугунги кунга келиб тиббиётчиларнинг турли хизматлар ва дори-дармонлар учун қарзи кўпайиб кетди. Пенсия жамғармасига ўтказилмаган маблағ миқдори эса 1 миллион сўмдан ортади. Умуман улар мавжуд қарзни қандай қилиб узишга ҳайрон.

— Маблағ етишмаяпти,— дейди ҳокимлик молия бўлими мудири А. Мусаев.— Оналарга бериладиган 350 сўмлик нафақани бюджетдаги эркин қолдиқ ҳисобидан амалга ошириш ҳам мумкин. Бироқ бундай маблағ бизда йўқ. Йилнинг ўтган тўққиз ойлик якунларига кўра маҳаллий бюджетда ҳозир салкам беш ярим миллион сўмлик танқислик мавжуд.

Юқоридаги гаплардан кўриниб турибдики, нафақаларни тўлашга на муассасада, на маҳаллий бюджетда маблағ бор. Туман ва корхона раҳбарлари эса шикоят қилишдан нарига ўтолмаяптилар, бу шўро замонидаги «Олма пиш...» деган мақолни эсга солади.

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

• ПЕКИН

Куба республикаси давлат кенгаши раиси Фидел КАСТРО Хитой Халқ Республикаси раҳбари Цзян ЦЗЭМИН таклифига биноан ўн кунлик дўстона расмий ташриф билан Пекинга келди. Бу Куба раҳбарининг икки мамлакат ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатганидан буён илк сафаридир. Маълумотларга қараганда, Цзян ЦЗЭМИН билан Фидел КАСТРО учрашув чоғида ўз мамлакатларидаги сиёсий ва ижтимоий аҳвол, шу билан бирга бошқа халқаро муаммолар ҳақида фикрлашади.

***

• ҚОБУЛ

Афғонистонда ҳукумат қўшинлари билан мухолифатдаги «Толибон» ҳаракати ўртасида жанглар ҳамон давом этмоқда. Кеча Бурҳониддин РАББОНИЙ қўшинлари ҳужумга ўтиб, мамлакат пойтахтининг жануби-шарқидаги иккита муҳим стратегик жойни эгаллашга муваффақ бўлди. Қобул радиосининг хабар беришича, Президент тарафдорлари қаттиқ жанглардан сўнг Пули-Чархий ҳудудини «Толибон» гуруҳидан тозалашга эришган.

***

• АФИНА

Греция Бош Вазири Андреас ПАПАНДРЕУ саломатлиги ёмонлашгани боис ҳамон оғир аҳволда. Ҳозир у «сунъий буйрак ва нафас олиш аппарати» ёрдамида ҳаёт кечирмоқда. Грециянинг 76 ёшли Бош Вазири 20 ноябрь куни нафас олиши қийинлашгани туфайли Афина кардиохирургия марказига келтирилган эди.

***

• ЛОНДОН

АҚШ Президенти Билл Клинтоннинг Европадаги бир неча мамлакатлар бўйлаб сафари бошланди. 29 ноябрь куни у расмий ташриф билан Буюк Британияга келди. Лондон аэропортидаёқ, АҚШ Президенти Британия ва Ирландия ҳукумати раҳбарлари Жон МЕЙЖОР ва Жон БРУТОН билан биргаликда матбуот анжумани ўтказиб, Европага Босния ва Герцоговина ҳамда Шимолий Ирландиядаги ички низоларни барқарорлаштиришда кўмаклашиш учун келганини айтди.

***

• СЕУЛ

Украина Ташқи ишлар вазири Геннадий УДОВЕНКО беш кунлик расмий ташриф билан Сеулга келди. У ташриф давомида Корея Президенти Ким ЕН САМ томонидан қабул қилинади, мамлакат ташқи ишлар ва мудофаа вазирлари билан учрашади. Сафар чоғида мамлакатлар ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинади. Шунингдек, икки мамлакат ташқи ишлар маҳкамаси раҳбарлари Украина ва Корея ўртасида савдони ривожлантириш тўғрисидаги битимни имзолаш кўзда тутилган.

• Андижон мебели

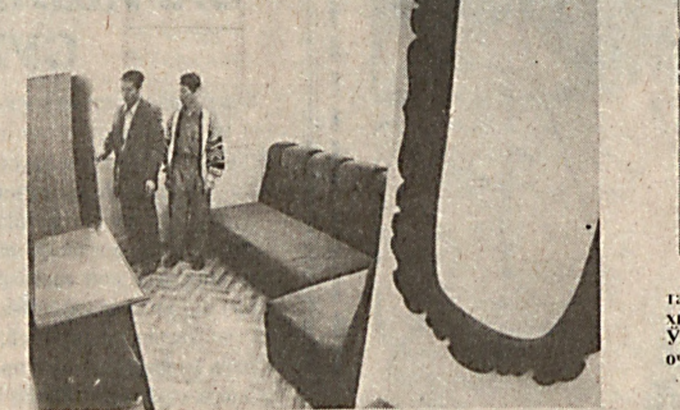

«Андижон мебель» хиссадорлик жамияти жамоаси йил охиригача режадан ташқари 10 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилди. 30 хилдан кўпроқ маҳсулот тайёрланаётган мазкур корхона Андижон шаҳрида, Ўзбекистон, Хўжаобод ва Жалолқудуқ туманлари марказида ўз дўконларини очди.

Суратларда: «Андижон мебель» маҳсулотларидан намуналар.

Шуҳрат ОЛИМОВ олган суратлар.

• Санъат

ОРОЛ МАНЗАРАЛАРИ

Ўзбекистон санъати музейида Қорақалпоғистон Республикасида хизмат кўрсатган санъат арбоби, Бердақ номидаги мукофот совриндори, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси аъзоси, рассом Жоллибой Изентоевнинг тасвирий асарлари кўргазмаси очилди. Кўргазма бир ой давом этади. Ҳозир кўргазмада рассомнинг Орол бўйи аҳолисининг ҳаёти ва турмушини акс эттирган ўнлаб асарлари намойиш қилинмоқда. Рассом асарлари олдин ҳам бир неча бор намойиш қилинган. Лекин бу галги кўпргазмадан фақат кейинги йилларда ишлаган асарлари ўрин олган. Кўргазмага қўйилган «Қизил қум» асари кўпчиликни мафтун этмоқда. Тасвирдаги манзара ўзига хослиги билан ажралиб туради.

Рассомнинг кўргазмадан ўрин олган «Айвонда», «Дуйсен», «Ёз», «Қосимбек баликчи», «Нукусда баҳор», «Бахтигул портерти» каби тасвирий асарлари ўзининг жозибаси билан санъатсеварларни сеҳрлаб қўймоқда.

Ҳикматуллоҳ ҚОДИР,
«Адолат» мухбири.

• Табиат ва биз

«АМБА» — СЕНИКИ НЕГА ҚЎРҚАДИ?

ёки Дерсу Узаланинг қадами тегмаган «Зарафшон» қўриқхонаси бугун қай аҳволда?

Бундан бир неча йиллар муқаддам Зарафшон дарёсининг ўнг ва чап қирғоқлари тиканли тўқайзорлар билан қопланган эди. Бу ерларда одам тугул ёввойи жониворлар ҳам зўрға юрар эди. Бу узоқ йиллар давомида тирик жонзотларнинг ҳаёт кечириши, ўзидан авлод қолдириши, Зарафшон сувининг зилол оқиши, экологик мутаносибликнинг бузилмаслиги учун Она-табиатимизнинг бунёд этган буюк инъоми эди.

Минг афсуслар бўлсинки, ана шу инъом сўнгги йилларда талон-торож қилинди. У ерларнинг кўпчилиги турли баҳоналар билан дам олиш уйи, янги корхона, дала ҳовлиси деб одамларга бўлиб берилди. Бўлиб берилди эмас, аниқроғи сотилди. Бугунги кунда ана шу табиий тўқайзорлар майдони қисқариб, у ердаги биоценоз — жонли мавжудотлар озайиб, борлари ҳам йўқолиб бормоқда.

«Зарафшон» қўриқхонасининг директори Самад ака Сатторов билан қўриқхонанинг дарё ёқасидаги тўқайзорини оралаб, табиат мўъжизасига таҳсинлар айтиб борардик. Қани энди тўқайзорнинг тили бўлса-ю, ўз тарихини ўзи гапириб берса!

Бу ердаги кўзга кўринмас ҳаёт кечмиши шу масканга жон ато этиб ётган қамиш, ёввойи жийда, чаканда, лух, тол, ажриқ, аччиқ мия, туранғил каби турли хил гиёҳларни, наботат оламини, тинимсиз сайраётган булбуллар-у, тустовуқ, урдак, тўқай чумчуқларини, қуён, тулки, жайра, шоғол, ёввойи мушукларнинг яйраб, у ёндан — бу ёнга сакраб, чопиб юришларини, занжирсимон табиат қонунига бўйсуниб бир-бирига боғланиб ҳаёт кечиришларини кўз олдингизга келтиришнинг ўзи бир дунё. Биз инсонларга ундан баҳра олиш, ҳам моддий, ҳам маънавий озиқ олиш насиб этган. Аммо уни бузиш, оёқ ости қилиш буюрилмаган.

— Биласизми? — деди Самад ака, — бир вақтлар мана шу тўқайзорлар ичида ёввойи чўчқа, бўри, қоплон, йўлбарслар жуда кўп бўлган. Одамлар бу ерларда юриш тугул, яқинлашишга ҳам қўрққанлар.

— Ҳа, у пайтлардаги одамларда бироз диёнат, иймон, эътиқод бўлган. Улар тирик жонга озор етказишга Худодан қўрққанлар. Ҳозир эса баъзилар на иймонни, на эътиқодни, на Худони билишади...

Тўқайзорлар оралаб бораётирмиз. Шу дам ёнимиздаги чангал ичидан бир тустовуқ патиллаб учиб кетди. Дарахт шохига қўниб турган олашақшақ қушлар оламини огоҳлантирувчи товуш билан сайради. Сал нарироқдан йўлбарсдек олачипор катта бир ёввойи мушук чиқиб бизларга важоҳат билан қаради-да, чангалзор ичига кириб кетди.

Қўрқиб: «орқага қайтамиз, ака, бу одамга ташланиши мумкин, важоҳати ёмонга ўхшайди», — дедим.

— Қўрқманг, уларга тегмасангиз ҳеч қачон одамга ташланмайди, уларнинг ўз ўлжаси бор, — деди Самад ака бамайлихотир.

— Бўлмаса айтинг унга, биз ёмон ниятда келганимиз йўқ.

— Айтаман, айтаман, қўрқмай юраверинг, ёнингизда мен бор-ку, нимадан қўрқасиз, — деди кулиб.

Шу дам кўз олдимизга Тайга ўрмонларида юрган Дерсу келди. У овчи ўртоғи билан ўрмонзорни оралаб бораётганида олдиларидан йўлбарс чиқиб қолади. Шунда Дерсунинг унга қараб: «АМБА» — сеники нега қўрқади? Бизники ёмонлик қилмайди» — деган сўзларини эслаб, «Эй жониворлар, қўрқманглар, биз сизларга озор бермаймиз, ёмонлик қилмаймиз. Сизларга ўқ отиш тугул, тош ҳам отмаймиз. Сизларнинг ўйнаб юришларинг, сайрашларингни кўргани, эшитгани келдик», дегимиз келди.

Бу беозор қушларни, ҳайвонларни кўриб, шўрликларнинг қўрққанича ҳам бор, деб кўнгилдан ўтказасиз. Буни Самад ака ҳам ўйлаган экан чоғи, деди:

— Ҳар куни кечаси 4—5 та браконерни ушлаймиз. Кечаси билан тустовуқ, қуён, урдак, тулки отадилар. Баъзиларини ушлаб катта жарима соламиз, ов милтиғини тортиб оламиз, лекин уларни тўхтатиб бўлмаяпти.

— Улар бу ернинг қўриқхона эканлигини, нима мақсадда ташкил қилинганлигини қаёқдан билсин, — дея гапга аралашдим.

— Рост айтасиз, тушунмаганини тушунмаган десангиз, тушунган, фаҳми-фаросати бор баъзи ташкилот, корхоналарнинг раҳбарлари ҳам келади. Яқинда ёш бир йигитни ов устида ушладим. Милтиғини тортиб олиб, далолатнома тузсак, нима дейди денг: «Милтиқни эртага ўзингиз элтиб берасиз, далолатномани ҳам ўша кишининг олдида йиртиб ташлайсиз», деб менга дағдаға қилди. Аччиғим чиқиб, эй бор, билганингни қил, осмонни сузиб турган бўлсанг, ташлаб юбор», дедим.

Ҳа, баъзан бундай «амакиси», «тоғаси», «отаси»га суянувчи муштумзўрлар ҳам учраб туради.

— Яқинда бир назоратчимизни икки броконер уриб қочибди. Назоратчи ҳам анойи эмасди. У аввал машинасининг номерини билиб, сўнгра уларнинг олдига келган экан. Прокуратура орқали эртасигаёқ топиб олиб устидан жиноий иш қўзғатилди.

Тўғри, ҳозир ов мавсуми бошланган. Лекин ов қилиш қоидаларини ҳам билиш керак. Ҳар ким билганича ов қилса, билганича парранда-ю, даррандани отиб, табиатга озор етказса инсофданми? Улар ўзларининг калтабинлиги, бефаросатлиги билан она-табиатимизга, унинг тирик жонзотига қанчадан-қанча қирон келтиришларини бир ўйлаб кўрсалар ёмон бўлмасди?

Биз тўқайзорлар оралаб Зарафшон дарёсига чиқдик. Катта бир ариққа ўхшайди. Аввалига шовуллаб, тўлқин отиб, қирғоқларига сиғмай пишқириб оққан дарё қаёқда дейсиз. Унинг қирғоқларидаги қалин тўқайзорлар, табиат асрлар давомида бунёд этган гўзал табиат манзараси ғариб бир ҳолда. Уларга тикилиб ўйга толасан, киши. Ахир, Зарафшон суви шу кеча-кундузда Республикамиздаги энг тоза сув, деб тан олинган. Ундан нафақат Самарқанд вилояти, балки Навоий, Бухоро, Хоразм вилоятларининг аҳолиси ҳам сув ичади. Унга қанчадан-қанча жон кўз тикиб турибди. У ҳаёт, у борлиқдир.

— Энг ёмони, — деди Самад ака, — қаранг, дарёнинг ўнг қирғоғидан қўриқхонамизнинг кўпгина қисмини сув ювиб кетмоқда. 1992—1995 йиллари Зарафшон дарёсининг суви бошқа йилларга нисбатан кўп бўлиб, дарё ўзанини ўзгартириб юборди. Оқибатда ҳозир қўриқхона майдонидан 150 гектар ерни сув ювиб кетди. Натижада бу майдондаги ўсимлик ва ҳайвонот оламига жиддий зарар етказилди.

Зарафшон дарёси асосий ўзанини тез-тез ўзгартириб турганлигидан бундан кейин ҳам дарё қирғоқларини сув ювиш хавфи кутилмоқда. Бу ҳақда хабар бермаган, мурожаат қилмаган ташкилотимиз қолмади. Мана, шу йил 16 октябрда далолатнома тузиб, 11 киши қўл қўйиб, тегишли ташкилотларга ҳам юбордик, аммо ҳамон натижа бўлмаётир.

«Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ» деганларидай, сув қадрини, сув танқислигини унчалик сезмаймиз. Лекин Зарафшонни Зарафшон қилган, уни тинмай тиниқ, тоза оқишини таъминлаган, қирғоқларини сув ювиб кетишидан сақлайдиган табиат соқчилари унинг соҳилларидаги табиий тўқайзорлар эканлигини ҳеч вақт унутмаслигимиз керак. Шунинг учун ҳам барчага тўқайзорларни, унинг жонли мавжудотларини кўз қорачиғидай асрайлик, унинг замирида, сиз-у бизнинг, наслимизнинг тақдири ётибди дегимиз келади.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
Қудратилла ҲАЙДАРОВ.

● Маънавият

ТАКОМИЛ ИНСОН УЧУН

[illegible]

Абдусадир АБДУҚОДИР ўғли,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

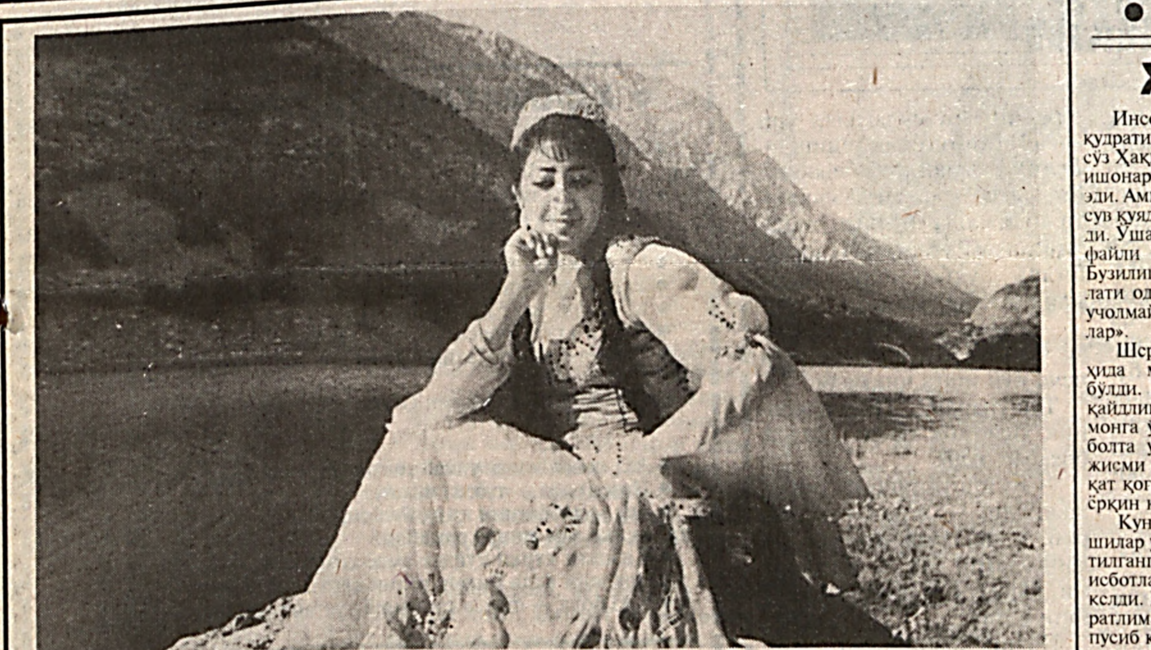

Майлига, Сиз мени англаманг —
Ишқимни мен унсиз куйлайман.
Ўзингиз мард бўлиб тан олинг —

Мен ахир ўзбекча ўйлайман.
Заминнинг босмаган изиман
Қуёш ҳам жовдирар кўзимга.

Бағри кенг дунёнинг қизиман —
Ҳавасим келади ўзимча?..
Муҳаммад АМИН сурат лавҳаси.

● *Насрий масал*

ҲАҚИҚАТ

Инсон ақли, Лочин кўзи, Шер қудратини ўзида мужассам этган бу сўз Ҳақиқат деб аталади. Унга ҳамма ишонар, ҳамма умид билан суянар эди. Аммо уни ёқтирмайдиган, тагига сув қуядиган кимсалар ҳам кам эмасди. Ўша бадбинларнинг игволари туфайли Ҳақиқат зил кета бошлади. Бузилиш Лочиндан бошланди. У галати одат чиқарди: «Мен бўлмасам, учолмайсанлар, узоқни кўролмайсанлар».

Шер лоқайдлик қилди, қароргоҳида мудраб ётаверди. Ақлга оғир бўлди. Барча ёмонлар Шернинг лоқайдлигидан фойдаланиб Лочин томонга ўтиб олиб, Ҳақиқат илдизига болта ура бошлашди. Ҳақиқатнинг жисми ҳаётдан узоқлашиб, исми фақат қоғозда қолди. У энди бамисоли ёрқин юлдуз эди...

Кунлар шу алпозда ўтар эди. Яхшилар умид билан курашаверди. Интилганга толе ёр бўлиши бу сафар исботланди: ниҳоят кутилган кун келди. Шиддатли бўрон турди. «Қудратлиман, буюкман», деган Лочинлар пусиб қолди. Лоқайд Шерлар эса армон гирдобига ботди.

Ҳақиқат жисмига қайта эга бўлди. Адолат учун кураш бошланди.

Тўлқин МУҲИДДИН.

ТИЛГА ЭЪТИБОР...

Тошкент ҳарбий таълим лицейи Республикамиз пойтахтида ташкил топган янги турдаги билим даргоҳи ҳисобланади. Ёшларда ҳарбий таълим кўникмаларини шакллантириш борасида лицей педагогик жамоаси дастлабки тажриба орттирди.

Лицейда амалга оширилаётган турли маърифий тадбирлар ўқувчилар билимини синаш, уларда ватанпарварлик туйғусини ўстиришга ёрдам бермоқда. Ўзбек тилига давлат мақоми берилганига мана, 6 йилдан ошиқ вақт ўтди. Шу асосда бу ерда яқинда ўтказилган «Тил байрами» ҳам кўпчиликда яхши таассурот қолдирди.

— Бу шодиёнага катта тайёргарлик кўрилди, — дейди лицей директори С. Аҳроров. — Байрам кечаси руҳига мос тузилган дастур асосида турли хил томошалар намойиш қилинди. Албатта, қизгин спорт мусобақалари уюштирилди. Лицейнинг истеъдодли ўқувчиларининг ижод намуналаридан ташкил топган кўргазма кўпчилик эътиборини ўзига тортди.

«Тил байрами»нинг муваффақиятли бўлишини таъминлашда ўзбек тили ўқитувчиси М. Иноятова, рус тили муаллими Т. Имомбоева, инглиз тилидан сабоқ бераётган муаллима С. Йўлдошеваларнинг хизматлари бениҳоят катта бўлди. Қўшни 147-ўрта мактаб ўқувчиларининг намойиш этган чиройли концерт дастури байрамга ўзгача кўтаринки кайфият бағишлади. «Ўзбекэлектроаппарат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ушбу таълим даргоҳини ўз оталигига олган. Бу ерда уюштирилаётган турли маданий тадбирлар учун бирлашма моддий ёрдам бермоқда.

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлигидан келган вакиллар лицей тарбиячиларининг бундай ибратли ишини маъқуллашди. Лицейда йилнинг ҳар чорагида «Тил байрамини» ўтказишга қарор қилинди.

Акбар АЛИЕВ.

● *Қонун барчага баробар*

«ОТА» НОМИ УНГА ҲАЙФ...

Биздан ёрдам сўраб, ҳақиқат излаб келган қизилтепалик муштипар она Холида Давронова зор-зор йиғларди.

— Адолат истаб келдим ҳузурингизга. Илтимос, ёрдам беринг, — деди ниҳоят, ўзини зўрға босиб оларкан.

Бу аёлнинг қиёфасига қараб унга бирон-бир жавоб айтиш, дардига малҳам бўлишга ожизлик қилдик. Яхшиси унинг армонли дил сўзларини биргалашиб тинглайлик:

«Мен 1992 йили Умматов Аҳадга турмушга чиққан эдим. Биз бир йил яхши яшадик. 1993 йилнинг 11 августида оиламизда фарзанд туғилди. Унга Мафтуна деб исм қўйдик. Қизимиз уч ойга тўлар-тўлмас эримни Фарғонага, бир неча ойга милиция мактабига ўқишга тавсия қилишди: у Қизилтепа туман ички ишлар бўлимида хизмат қиларди. Биз топган-тутганимизни йўл харажати сифатида унга сарфладик. Яхши тилаклар билдириб, оқ йўлга кузатиб қўйдик. Мен қизим билан ёлғиз яшай бошладим. Бироқ қайнонам бўлар-бўлмасга менга зуғум қилаверди. Аввалига эътибор бермадим. Бироқ у киши андишамни қўрқоқликка йўйди шекилли, менга умуман кун бермай қўйди. Шу орада қизим Мафтуна оғир дардга чалиниб, туман касалхонасига, болалар реанимация бўлимига ётқизилди. Биз 45 кун деганда соғайиб, касалхонадан чиқдик. Лекин беморлик давримизда на қайнонам, на қайнотам биздан ҳол-аҳвол сўрамадилар. Касалхонадан тўппа-тўғри уйимизга қайтдим. Лекин не кўз билан кўрайки, уйимиз шип-шийдам эди. Қайнонамдан бунинг сабабини суриштирсам, у пинак ҳам бузмай: «Тўрт томонинг қибла, энди сенинг бизга керагинг йўқ. Аҳад ўқишдан қайтгач, уни бошқа қизга уйлантириб қўямиз» деди. Даб-дурустдан айтилган бу сўздан ҳушимни йўқотаёздим.

Шундай бўлса-да, мен эримнинг ўқишдан қайтишини сабрсизлик билан кутдим. Лекин барча орзуларим чил-парчин бўлди. Турмуш ўртоғим ўқишдан қайтгач, бизга қиё ҳам боқмади. Ўз фарзанди-дилбандини қўлига олиб, суймади ҳам. Фақат «Бундан кейин сен билан бирга яшай олмайман», — деди холос. Бироқ, мен нима гуноҳ қилдимки, ажралишимиз керак экан? Биринчи бахт ҳаммага ҳам ширин...

У судга ариза бериб, менинг ҳеч қандай розилигимсиз ажралиб ҳам олди. Энг алам қиларли жойи, 1995 йилнинг апрель ойида бошқа қизга уйланди. Никоҳ аризасида «болам йўқ», дея кўрсатма берибди. Буни қандай тушуниш мумкин? Отаси «йўқ» деб, тан олинмаётган гўдакда нима айб?... Лекин бугунга келиб ҳамма гапни тушундим. У ўз фарзандига алимент тўлашдан қутулиб қолиш учун шундай йўл тутган экан...»

х х х

Холида Даврованинг армон тўла дил ҳасратини тинглар эканман, «Наҳотки, инсон тақдири бировлар учун шунчаки ўйинчоқ ёки эрмак бўлса?» дегим келди. Ахир қўни-қўшни, қонунни ҳимоя қилувчи маҳкамалар, фуқаролик кенгаши аъзолари, қолаверса, кенг жамоатчилик қаёққа қараяпти?

Холиданинг мактуби мени йўлга чорлади.

Биринчи суҳбатдошим Гардиён қишлоқ фуқаролар кенгаши котиби Темир Жабборов бўлди:

— 1995 йилнинг январь ойида Аҳад Умматов оиласи билан келишмаганлиги учун қишлоқ фуқаролар йиғинида оғзаки тартибда муҳокама қилинганди. Бироқ уни оиласига қайтаришнинг иложи бўлмади. Аҳад Умматов иккинчи бор уйланганда ЗАГСдан уни мен ўтказганим рост. 1995 йил 6 март куни 12-рақамли Никоҳ актида бу нарса расмийлаштирилган. Бироқ ушбу актда унинг биринчи хотинидан Мафтуна исмли фарзанди борлигини яшириб қолдирганим, албатта, менинг камчилигим...

Қаранг, расмий ҳужжатда муҳим бир нарсани тушириб қолдириш оддийгина «камчилик» эмиш. Бизнингча, уни «жиноятга йўл очиб бериш» деб баҳоласак тўғри бўлса керак.

Ҳозир Аҳад Умматов «оилавий келишмовчилиги» инобатга олиниб, Зарафшон шаҳар ички ишлар бўлимига ўтказилибди. Қизилтепа туман прокурори А. Деҳқоновнинг айтишича, унинг 1994 йил 7 июндан ой сайин қизи учун ойлик маошининг тўртдан бир улуши миқдорида алимент тўлаш қоғози Зарафшон шаҳар судига жўнатилган. Лекин ҳалигача на отадан, на унинг алиментидан дарак бор.

Бир фарзандга жон ато этиб, кейин эса, уни боқишдан бош тортиб қочиб юрган ота ҳақида нима дейиш мумкин?

Маълумки, Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 1 апрелдан бошлаб кучга кирган янги Жиноят Кодекси 122-моддасида алиментни ўз вақтида тўламасдан ёки бош тортиб юрган шахсларга тегишли жазо берилиши кўзда тутилган. Чунончи, моддий ёрдамга муҳтож бўлган, вояга етмаган ёки меҳнатга лаёқатсиз шахсни моддий таъминлашдан бўйин товлаш, яъни уларни моддий жиҳатдан таъминлаш учун суднинг ҳал қилувчи қарорига биноан ундирилиши лозим бўлган маблағларни жами бўлиб уч ойдан ортиқ муддат мобайнида тўламаслик энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваригача жарима тўлаш ёки уч йилгача аҳлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш ёхуд олти ойгача қамоқ жазоси билан жазоланади.

Бу нарсани Аҳад Умматовга ўхшашлар ҳам билиб қўйсалар яхши бўларди.

Шарофиддин ҲАБИБ,
журналист.

Ойнаи жаҳонда

4 — 10 декабрь

ДУШАНБА, 4

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ҳафтанома».**
8.00 — 8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Рақс санъати усталари». Нарзиддин Шерматов.
9.20 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
10.00 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари». Ҳиссадорлик жамиятлари фаолиятидан.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Она тили.
11.00 «Сеҳрли най». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.50 — 13.00 «Тақдир инъоми». Бадиий фильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 «Ғаройиб бочка». Мультфильм.
18.20 **«Мен туғилган тупроқ».** Боғбон М. Мирсаидов.
18.40 **«Санъат маскани».** Беньков номидаги республика санъат билим юртининг 75 йиллигига.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 **«Турон тулпорлари».** Спорт кўрсатуви.
20.25 Эълонлар.
21.30 **«Ахборот».**
21.50 Эълонлар.
21.55 **«Фотима ва Зуҳра».** Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
23.05 Эстрада тароналари.
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ахборот».**
23.50 — 00.25 «Учрашув». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Қодир Мирмуҳамедов.

УзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
18.55 **«Таҳлил».** Ахборот кўрсатуви.
19.10 «Йўловчи ва транспорт».
19.40 «Шифокор билан мулоқот».
20.10 «У замонлар ўтиб кетди». Бадиий фильм.
21.25 **«Заковат».** Ёшлар учун маърифий кўрсатув.
21.55 — 22.25 «Спорт-тайм».

УзТВ III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Оҳанглар — қалб ҳарорати». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 00.10 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Қалбда қуёш тафти».

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10—19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Жаҳон географияси». Оммабоп кўрсатув.
20.45 Эълонлар.
20.50 «Курьер».
21.10 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.20 «Постфактум».
21.30 Эълонлар.
21.35 — 23.15 Видео—«О».

ҚозТВ

7.50 «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 1-серия. 8.55 Мультфильм. 9.15 «Олтин дала». Телеомад. 10.40 Концерт. 11.10 Телефильм.

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 18.10 «Гутен абенд!» Немис таҳририяти кўрсатуви. 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 66-серия. 19.35 Оқшом тароналари. 21.05 Концерт. 21.20 «Сайлов». Марказий сайлов қўмитаси хабар қилади. 22.45 Криминал хабарлар.

СЕШАНБА, 5

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50 — 8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Фотима ва Зуҳра». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
10.40 «Ишбилармон».
11.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
12.00 Абдужаббор Латипов куйлайди.
12.35 Немис тили.
13.05—15.05 **«Биз танлаган йўл».** Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Умид учқунлари».** Тележурнал.
18.40 Мусиқий дақиқалар.
18.55 «Юксалиш сари».
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 **«Фан фидойилари».** Ўзбекистон ФАнинг мухбир аъзоси Жондор Туленов.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.50 Эълонлар.
20.55 **«Демократия ва оммавий ахборот воситалари».**
21.25 **«Излайман ҳамон».** Ойбек лирикаси.
22.25 «Нафосат гулшани». Саодат Ҳайиталиева.
23.00 **Кўл тўпи бўйича Ўзбекистон чемпионати.**
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ахборот».**
23.50 —00.50 **УзТВ экранида биринчи марта. «Баҳодир шоҳ Зафар».** Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Ҳиндистон).

УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Мультфейерверк».
18.45 **«Табиат дунёси».**
19.35 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.55 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.50 «Теле-ателье-шоу».
23.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
23.40 — 24.00 «Видеогид».

УзТВ III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тўсиқ кесув». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.50 «Бу ажиб дунё».

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультькарусель».
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.15 «Дидар» (қозоқ тилида).
20.55 «Мангулик ҳақида куйлайман». Владимир Михайлов.
21.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.15—23.15 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.

ҚозТВ

7.50 «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 2-серия. 8.50 Мультфильм. 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 66-серия. 11.15 «Чемпион». Телефильм.

* * *

17.00 «Бозор иқтисоди йўлида». 17.20 Мультфильмлар. 18.00 «Қозоқлар юрти». 18.30 Концерт. 18.40 «Сизда ҳуқуқ бор...» 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 67-серия. 19.35 Оқшом тароналари. 21.00 «Сиз билан бирга». 21.30 «Сайлов». Марказий сайлов қўмитаси хабар қилади. 21.50 «Қумсоат». Спорт янгиликлари. 22.45 Криминал хабарлар. 23.20 «Туман микёсидаги фавқулодда ҳодиса». Бадиий фильм.

ЧОРШАНБА, 6

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50 — 8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Баҳодир шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Ҳиндистон).
9.30 «Умр мазмуни». Телеочерк.
10.00 **«Маърифат маскани».**
10.30 **«Нон қадри».** Кинодастур.
11.00 «Синфдош». Тележурнал.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.
12.00 Тошкент Маданий оқартув билим юрти талабаларининг концерти.
12.30 «Ёшлик» студияси. «Ватанпарвар».
13.15—13.45 «Алифбо сабоқлари».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.40 Спорт хабарномаси.
18.50 **«Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари».**

*

19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 **«Ёдда қолган қўшиқлар».** Киноконцерт.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.50 Эълонлар.
20.55 **«Ҳур ўлканинг ҳур маликалари». Конституция кунига бағишланади.**
21.40 Бир жуфт қўшиқ.
21.55 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. **Экранда — Хоразм вилояти.**
22.40 **«Олтин мерос».** Халқ артисти Олим Хўжаев.
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ахборот».**
23.50 — 00.35 **УзТВ экранида биринчи марта. «Баҳодир шоҳ Зафар».** Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 2-серия (Ҳиндистон).

УзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Қайта туғилиш». Тошкентдаги 2-авторемонт заводи жамоаси ҳақида.
18.50 «Мусиқий меҳмонхона».
19.15 **«Кичик дебют».** Киноактёр Тўхтасин Муродов.
19.45 «Тошкент оқшомида».
20.45 — 22.15 «Кинематограф».

УзТВ III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ҳайкалтарош Қуттимуродов». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 00.15 «Табиат дунёси».

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультькарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50—23.30 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

ҚозТВ

7.50 «Олтин айикча» Бадиий фильм. 9.25 Мультфильм. 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 67-серия. 11.15 Телефильм. 11.35 Концерт.

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 17.50 Мультфильм. 18.00 «Каре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви. 18.30 Концерт. 18.40 «Қайда қолдинг, болалик?» 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 68-серия. 19.35 Оқшом тароналари. 21.00 Адабий телеальманах. 21.35 Концерт. 22.45 Криминал хабарлар.

ПАЙШАНБА, 7

УзТВ I

6.30 **«Ассалом Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50 — 8.30 **«Ассалом Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Баҳодир шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 2-серия (Ҳиндистон).
9.15 «Ёшлик» студияси. «Хазина».
9.45 «Шифокор экрани».
10.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Наққош».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 «Мулкдор».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология.
12.00 **«Севимли саройимизда».** Республика ўқувчилар саройининг 60 йиллигига.
12.50—14.50 **«Маърифат» видеоканали.**

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Олам нурга тўлаверсин».** Конституция кунига бағишланган адабий-мусиқий композиция.
18.50 «Кашф этилаётган имкониятлар». Қува тумани мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолиятидан.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 **«Юзма-юз».** Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси Баҳодир Эшонов билан мулоқот.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.50 Эълонлар.
20.55 **«Маърифатнома».**
21.30 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий дастур.
22.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Ватан туйғуси».
22.45 **Юнон-Рим кураши бўйича Халқаро турнир.**
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ахборот».**
23.50 — 00.35 **УзТВ экранида биринчи марта. «Баҳодир шоҳ Зафар».** Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 3-серия (Ҳиндистон).

УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 Болалар учун фильм. «Юра даври боғидаги саргузашт».
19.00 «Оламнинг яратилиши».
19.30 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05—22.45 «Кинонигоҳ».

УзТВ III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Катта пойга», «Шатранж». Телефильмлар.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 24.00 «Оқ соя».

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультькарусель».
19.55 «Безнен мирас» (татар тилида).
20.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.35 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».
22.15—23.15 «Опера қаҳрамонлари олами».

ҚозТВ

7.50 «Учиш чоғидаги фожиа». Бадиий фильм. 9.15 «Халқ мулки». 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 68-серия. 11.15 Адабий ўқиш. 11.40 Концерт.

* * *

17.00 «Ипак йўли». Телеэкспедиция. 17.20 Мультфильм. 17.40 «Спорт ва инсон шахси». 18.00 «Қиёфалар». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 69-серия. 19.35 Оқшом тароналари. 21.30 «Сайлов». Марказий сайлов қўмитаси хабар қилади. 21.50 «Қумсоат». Спорт янгиликлари. 22.45 Криминал хабарлар. 23.20 «Мальборо-мотор». Теле-шоу.

ЖУМА, 8

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50 — 8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Баҳодир шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 3-серия (Ҳиндистон).
9.15 **Конституция кунига. «Адолат комуси».** Видеофильм. I-қисм.
9.40 **«Мен нечун севаман Ўзбекистонни?».** Мусиқий композиция.
10.10 **«Адолат комуси».** Видеофильм. 2-қисм.
10.40 Болалар учун фильм. «Ҳаворанг атиргул».
11.55 **«Адолат комуси».** Видеофильм. 3-қисм.
12.15 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
13.05—13.35 **«Ҳурлик Насими».** Конституция кунига бағишланган адабий композиция.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 «Санъат ғунчалари».
18.40 **«Адолат комуси».** Видеофильм. 4—5-қисмлар.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 **«Алпомиш авлодлари».** Спорт кўрсатуви.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.50 Эълонлар.
20.55 **«Эрк ва иродамиз муҳрланган сатрлар».**
21.25 **Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига бағишланган тантанали йиғилиш ҳамда санъат усталари ва ёш ижрочиларининг концерти.** «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ахборот».**
23.50 — 00.35 **УзТВ экранида биринчи марта. «Баҳодир шоҳ Зафар».** Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-серия (Ҳиндистон).

УзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Билиб қўйган яхши».
18.55 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.25 «Саодатли санъат сайёралари». Фильм-концерт.
20.00 «Ҳуқуқий давлат Конституцияси».
20.30 «5+1». Ўсмирлар учун кўрсатув.
21.00 — 22.10 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм.

УзТВ III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Диёрим мадҳи». 1-қисм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30 — 9.00
* * *
18.25 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.55 «Жонли сайёра».

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультькарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Автосалон».
21.10 Эълонлар.
21.15 Видео — «О».
22.55 Эълонлар.
23.00 «Теле-ателье-шоу».
23.10 Видео янгиликлари.
23.30 — 23.40 «Даракчи». Ахборот кўрсатуви.

ҚозТВ

7.50 «Туш ўнгидан келганда ёки Чемодан». Бадиий фильм. 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 69-серия. 11.15 Мультфильм. 11.30 Қозоғистон телевидениеси хазинасидан.

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 17.00 Мультфильм. 18.00 «Гутен абенд!» Немис таҳририяти кўрсатуви. 18.35 Концерт. 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 70-серия. 19.35 Оқшом тароналари. 21.00 «Олтин дала». Теломад. 21.45 «Эн-шашу». 22.05 «Бизнинг тарихимиз». 22.45 Криминал хабарлар.

ШАНБА, 9

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50—8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Баҳодир шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-серия (Ҳиндистон).
9.15 **Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунига бағишланган тантанали йиғилиш ҳамда санъат усталари ва ёш ижрочиларининг концерти.**
11.15 «Ёшлик» студияси. «Тафаккур».
11.55 «Болалар меҳмонхонаси».
12.35 **«Хотира».** Адҳам Ҳамдам.
13.10 «Қувноқ стартлар».
13.55—15.55 **«Маънавият» видеоканали.**

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 **«Олам».**
19.05 «Салом, ёшлар!».
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Оқшом эртаклари.
20.00 **«Ўзбекистон янгиликлари»** (инглиз тилида).
20.10 Эълонлар.
20.15 **«Ишингиз бароридан келсин!».**
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.50 Эълонлар.
20.55 «Имкон чўққилари».
21.15 **«Репортаж».** О. Мўминовнинг муаллифлик кўрсатуви.
21.35 **«Юлдузли онлар».** Дам олиш дастури.
22.35 Футбол шарҳи.
22.50 **«Барчани кулдириб».** Ўзбекистон халқ артисти Эргаш Каримов таваллудининг 60 йиллигига бағишланган кеча.
23.50 **«Тунги ёғду».** Дам олиш кинодастури.

УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Табиат дунёси».
10.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.40 «Кинонигоҳ».
13.20 «Теле-ателье-шоу».
13.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
14.10 «Видеогид».
14.30 — 18.30 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

*

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Янги иқтисод».
19.45 «Пульс». Хабарлар.
20.00 «Менинг кучам».
20.15—21.45 «Кинематограф».

УзТВ III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Диёрим мадҳи». 2-қисм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20 — 21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 — 00.15 «Икки заранг дарахти». Бадиий телефильм.

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Ён қўшним, жон қўшним».
10.40 Камер куйларидан концерт.
11.15 «Шаҳзода ва гадо». Болалар учун фильм.
12.30 — 13.00 «Аскар мактублари».

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультькарусель».
19.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.20 «Умид» (уйғур тилида).
21.00 «Қиймат ва қиммат».
21.35 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.45 «Бу ажиб дунё».
22.05 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
22.15 — 22.55 «Чет эл фильмлари юлдузлари».

ҚозТВ

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 70-серия. 8.25 Болалар учун концерт. 8.45 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. 11.00 «Олам бўйлаб киносаёҳат». 11.25 «Қозоқтелефильм» кўрсатади... 12.00 Хотира-фильм. «Опа». 14.10 Концерт дастури. 16.00 «Мальборо-мотор». Телешоу. 16.20 «Телекўргазма». 16.50 Телелавҳа. 16.55 «Жас қанат-95». Номлар. 17.20 «Қонун ва биз». 17.50 «Хотира архиви». 18.40 «Ютуқ» салони. 19.00 «Парламентаризм сабоқлари». 19.35 Оқшом тароналари. 21.00 «Тоғлик». Телесериал. 11-серия. 21.50 «Қумсоат». Спорт янгиликлари. 22.00 Марказий Давлат музейида Абай кечалари. 22.40 Концерт. 23.20 «Мусиқий саёҳат».

ЯКШАНБА, 10

УзТВ I

6.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.30 **«Ахборот».**
7.50 — 8.30 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатувининг давоми.

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Цирк! Цирк! Цирк!».
11.45 «Дил номалари». Мусиқий дастур.
12.25 «Акаиро». Мультфильм.
12.45 «Театр учрашувлари». Йўлдош Охунбобоев номидаги Андижон вилоят мусиқали драма ва комедия театрининг 75 йиллигига.
13.30—16.20 **«Бутунжаҳон футбол ўйнаган кун».** БМТнинг 50 йиллигига бағишланади.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **«Маҳалламиз болалари».**
18.55 Спорт хабарномаси.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Панорама»** (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 **«Оламга саёҳат».** Кинокўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ҳафтанома».**
21.00 Эълонлар.
21.05 Дам олиш концерти.
21.55 **«Бутунжаҳон футбол ўйнаган кун».** БМТнинг 50 йиллигига бағишланади.
23.25 Эълонлар.
23.30 **«Ҳафтанома».**
24.00—01.20 **«Бутунжаҳон футбол ўйнаган кун».** Спорт кўрсатувининг давоми.

УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
10.00 Болалар учун фильм. «Юра даври боғидаги саргузашт».
10.30 «Оламнинг яратилиши».
11.00 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 — 14.15 «Кинонигоҳ».

* * *

17.00 «Палитра».
17.30 Эълонлар.
17.35 Видео — «О».
19.15 Эълонлар.
19.20 «Курьер».
19.40 «...яна об-ҳаво ҳақида».
19.50 «Постфактум».
20.00 «Компьютер-Осиё».
20.30 Видео янгиликлари.
20.50 «Теле-ателье-шоу».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Даракчи».
21.15 Эълонлар.
21.20 — 23.00 Видео — «О».

УзТВ III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Тошкенбоев дорбозлари». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20 — 22.50

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.50 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 «Панорама».
23.50 — 00.15 «Эсдалик учун дастхат». Насиба Абдуллаева.

УзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
10.30 «Менинг кучам...».
10.45 «Жонли сайёра».
11.05 «Аниқ ерга қўниш». Телефильм.
11.30 «Дарвоқе...»
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
13.50—14.30 «Ғазалхон ёшлигим».

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Тезлик — менинг орзуим». Телефильм.
19.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.20 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.20 «Би-Си-Си» янгиликлари.
21.30 «Дунё ва болалар».
22.00 «Бу ажиб дунё».
22.20 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
22.30—22.50 «Подиум».

ҚозТВ

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 Мультфильм. 8.10 «Тоғлик». Телесериал. 11-серия. 10.05 Тиббиёт мавзуида кўрсатув. 10.35 «Товушлар музейи». 11.05 «Иф қалъасининг маҳбуси». Бадиий фильм. Иккинчи фильм. 12.50 «Энши бларан». 13.20 «Кўкжияк» телеклуби. 13.50 Концерт. 14.00 «Замин соҳиби». 14.20 Концерт. 15.15 «Менинг Қозоғистоним». «Эн-би» ансамбли концерти. 15.55 Қозоғистон телевидениеси хазинасидан. 17.00 Халқаро объектив. 17.20 «Соҳибжамол». Телесериал. 18.00 «Имконият». Ёшлар учун кўрсатув. 18.30 «Мтнус» дастури. 18.45 Концерт. 19.00 «Азия дауси». «Сўнгги сўз». 20.00 «Ҳафтанома». 21.20 «Томоша-тортишув». 23.20 «Одамлар орасидаги бўри боласи». Бадиий фильм.

• Шифокор огоҳлантиради

БЕДАВО ДАРДГА ЙЎЛИҚМАНГ

Бунинг учун инсон ўз ҳирсини тия билиши керак

Бугунги кунда жаҳон тиббиёт аҳлини ташвишга солаётган муаммолардан бири ОИТС — СПИД (орттирилган иммунитет танқислиги синдроми) касаллигининг кенг тарқалиб бораётганлигидир. Бу бедаво дарднинг олдини олиш ва унга қарши чора-тадбирларни кучайтириш мақсадида жаҳон Соғлиқни Сақлаш Ташкилоти 1995 йил 1 декабрь кунини «Тенг ҳуқуқ ва баробар масъулият» шиори остида ўтказди. Бу касалликка қарши курашиш ва унинг олдини олиш нафақат тиббиёт ходимлари, балки бутун жаҳон аҳолисининг ҳам бурчидир. Ҳар бир фуқаро ўз соғлиги учун ўзи ғамхўр бўлиши керак.

Киши СПИД вирусини юқтириб олгандан сўнг касаллик белгилари пайдо булгунга қадар яширин даври 4-5 ҳафтадан бир-икки йилгача ва ундан ҳам узоқ бўлиши мумкин. Касаллик вируси одам организмида ҳимоя воситаси, яъни иммунитет ишлаб чиқарадиган тўқималарни издан чиқариб, одам организмини ҳар хил касалликка берилувчан қилиб қўяди. Жаҳон Соғлиқни Сақлаш Ташкилотининг берган маълумотига қараганда, ҳозирги кунда СПИД касаллиги дунёнинг ҳамма мамлакатларида рўйхатга олинган. Дунё бўйича 1.169.811 нафар киши СПИД касалига чалинган. Шулардан энг кўп тарқалгани Америка қитъасида 580.129 та, Африка қитъасида 418051 та, Европада — 141275 та, Осиёда — 23912 та, Океанияда — 6444 та қайд этилган.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки айрим давлатларда касалликни ҳисобга олиш яхши йўлга қўйилмаганлиги сабабли экспертлар ер юзида одам иммунитет танқислиги вируси билан зарарланган шахслар сони 20 миллиондан ошиб кетган демоқдалар. Ҳозирги кунда СПИД вируси билан дунё бўйича ҳар куни 6 минг одам зарарланар экан.

Республикамизни 1987 йилдан 1995 йилнинг октябригача 12 миллиондан ортиқ киши СПИДга қарши текширилди ва 35 нафар вирус ташувчи кишилар борлиги аниқланди. Шундан 26 таси хорижий давлатлардан келган бўлиб, улар бу касаллик аниқлангандан сўнг, дарҳол ўз ватанларига жўнатиб юборилди. 9 киши маҳаллий фуқаролардан бўлиб, улардан 6 таси диспансер назоратида, мунтазам равишда текширилиб, даволаб турилади. Иккитаси дунёдан кўз юмди, биттаси эса доимий яшаш учун Россияга кучиб кетди. Шунингдек юртимизда яшаётган чет эллик фуқаролар ҳамда ихтиёрий равишда шахсан мурожаат этган кишилар ўртасида диагностика тадбирлари амалга оширияпти. Бироқ бизнинг соҳа мутахассисларини ташвишга солаётган муаммо республикамиз аҳолиси орасида ҳам гиёҳвандлар, дуч келган кишилар билан ишқий муносабатда бўлувчи келгиндиларнинг борлигидир. Бундай тоифадаги кишилар мавжуд экан, тўлиқ даволаш чораси бўлмаган СПИД вирусининг юқмаслигига ҳеч ким кафолат бера олмайди.

Масаланинг бу томонини ҳисобга оладиган бўлсак Парламент тасдиқлаган СПИД билан касалланишнинг олдини олиш тўғрисидаги қонуннинг қабул қилиниши жуда ўринлидир. Бу қонун республикамиз аҳолиси ва келажак авлодлар саломатлиги тўғрисидаги ғамхўрлик меваси.

Қонун қабул қилинган кундан бошлаб кучга кириши кўпгина вазирликлар ва ташкилотлар олдига масъулиятли вазифаларни бажариш, мутахассисларнинг эса янада қунт билан ишлашларини тақозо этади. Шунинг билан биргаликда касаллик билан шуғулланувчи ташкилотларнинг моддий техника базасини кучайтириш қонунда алоҳида қайд этилган.

Агар бу борада масалага аниқ ёндошадиган бўлсак республикамиздаги мавжуд 15 та СПИД маркази, 92 та диагностик лабораториялар ҳамда юздан ортиқ ишонч хоналари мавжуд. Бу марказларда ва лобараторияларда махсус тайёргарликдан ўтган врач ва ўрта тиббиёт ходимлари халққа сидқидилдан хизмат кўрсатмоқда.

Касалликнинг юқиши йўли ва унинг олдини олиш чоралари тўғрисида шуни қўшимча қилиши мумкин. Жаҳон статистика бўйича қилинган таҳлиллар шуни кўрсатадики, СПИД билан касалланганларнинг 70-80 фоизи жинсий алоқа қилиш орқали касалланганлар, касалланганларнинг 5-10 фоизи битта игнадан бирнеча киши бўлиб фойдаланган гиёҳвандлар, 3-5 фоиз кишилар қон ва қон маҳсулотлари қабул қилганда касалланганлар, 5-10 фоиз касалланганлар онадан болага юққанлар экан.

Касалликнинг олдини олиш учун бутун жамоатчиликнинг эътиборини унга қаратиш керак. Бу касалликнинг тарқалиш хавфи муқаррарлигини ҳали кўпчилигимиз тушуниб етганимиз йўқ. СПИД вирусини юқтирмаслик учун аввало, ҳар бир киши соғлом ҳаёт кечириши лозим. Ҳар хил кайф қилувчи моддаларни истеъмол қилишдек зарарли одатлардан сақланиш керак.

Турли тиббий муолажалар пайтида инъекциялар қабул қилиш зарурат туғилганда тиббиёт муассасалари ёрдамида уни қабул қилган маъқул.

Агар сизда ўз соғлигингизни текшириб кўриш истаги пайдо бўлса, СПИД марказларида ишлаб турган ишонч хоналарига мурожаат қилишингиз мумкин. Бунда сиздан ҳеч нарса талаб қилинмайди. Исм-шарифингиз, яшаш жойингиз, иш жойингиз сир сақланган ҳолда текширувдан ўтишингиз мумкин.

Натижасини эса ўзингиз келиб ёки хизмат телефони орқали маълумот олишингиз мумкин.

Ишонч хоналари телефони: Республика СПИД маркази:

76-26-72

76-23-11,

Тошкент шаҳар маркази — 67-42-04.

Бундай ишонч хоналари вилоятлар, шаҳарлардаги СПИД марказларида ҳам ишлаб турибди.

Тўра МИРЗААҲМЕДОВ,
Республика СПИД маркази Бош врачининг муовини.

• Танлов

МЕҲРИБОНЛИК ҒОЛИБЛАРИ

Самарқанд шаҳрида «Йилнинг энг яхши ижтимоий таъминоти ходими» номини қўлга киритиш учун республика кўрик-танлови ўтказилди. Унда мамлакатимизнинг барча вилоятларидан зукко, билимдон вакиллар иштирок этдилар.

Беш босқичда саҳналаштирилган кўринишлардан иборат бу танловда самарқандлик ижтимоий таъминот ходимаси Нигора Мардонова жюри ҳайъатининг барча шартларини аъло даражада уддалаб, биринчи ўринни эгаллади. Республика ижтимоий таъминот вазирлигининг фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо мукофоти билан тақдирланди.

Ижтимоий таъминот соҳасида ишни давр талаблари асосида ташкил этишга кўмаклашиш мақсадида уюштирилаётган бундай кўрик-танловларни бундан кейин ҳам давом эттираверишс мўлжалланмоқда.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
ўз мухбиримиз.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

— Мен яқинда эрим билан ажралишган эдим. Лекин у фарзандларига ёрдам беришдан қочиб юрибди. Нима қилмоқ керак?

Умида НОСИРОВА.
Самарқанд шаҳри.

— Бу хусусда сиз эрингиз билан ажралишганингиз тўғрисидаги суд қарорининг бир нусхасини шунингдек собиқ эрингизнинг иш жойидан маълумотномани олиб, у яшаётган туман, шаҳар халқ судига даъво аризасини беришингиз лозим. У ерда сизга Ўзбекистон Республикаси «Никоҳ ва Оила» кодексининг 95,96-моддаларига асосан алимент ундириб беришади.

— Юқори қаватда яшаётган қўшнимиз қаровсизлик қилиб, биз, яъни пастда яшаётган хонадонларга сув тошириб юборди. Энди эса етказилган моддий зарарни тўлашдан бош тортиб юрибди... Қандай маслаҳат берасиз?

Ҳабиб МУҲАМЕДОВ,
Термиз шаҳри.

Бу борада ўзингиз яшаётган уй-жой идорасига мурожаат қилишингиз лозим. У ердан мутахассислар келиб, акт тузадиларда, хонадонларингизни таъмирлаш учун сарф бўладиган бўёқ, цемент ва бошқа қурилиш материалларининг нархларини пул миқдорида чиқариб берадилар. Сиз бу ҳужжатларни судга топширасиз. Суд эса зарарни ундириш масаласини кўриб чиқади.

— Мен яқинда турмушга чиқдим. Лекин турмуш ўртоғим мени алдаб, никоҳдан ўтиш учун паспортини алмаштирган экан. Билсам, у олдин ҳам уйланиб, ЗАГС дан ўтган бўлиб чиқди. Унинг бу ишлари қонунга тўғри келадими?

Шаҳноза ХЎЖАЕВА,
Тошкент вилояти.

— Албатта, йўқ! Чунончи, Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуасининг 126-моддасига кўра, оила этикасидаги қонун-қоидаларга амал қилмаган бундай шахсларга нисбатан уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш жазоси белгиланган.

Забиҳилло МУҲАММАДЖОНОВ,
ҳуқуқшунос.

• Илҳом

ҚУТЛОВНОМА

Кўп мушкул тушунмоқ дунё сирини,
Англагандай бўлдим мингдан бирини,
Кезиб кўриб ўтдим юрт ўр, қирини,
Ўзи осон этар халқ тақдирини —
Бизлар ундан фақат доим умидвор.

Нигоҳлар нитизор, кутдик эзгулик,
Юртимда бир силжиш бордай сезгулик,
Дур ётар уватда — зарга тизгулик,
Бу қутлуғ онларни, албат, ёзгулик,
Нозик дақиқада Қудрат бизга ёр!

Изғирин кунларда қўллар увишди,
Эй халқим, шунда ҳам қўймадинг ишни,
Тонгдан тунга қадар пайкалга тушдинг,
Ўзи берган ризққа зўр ҳисса қўшдинг,
Чунки юрагингда У ёққан ўт бор!

Бало-офатларга бердинг сен тўшни,
Ердан ундирибсан сара кумушни,
Тарих юкламоқда сенга бу ишни,
Забтингдан кўз узмас дўсту-ёр, қўшни,
Бўлсин бу сафар ҳам Оллоҳ мададкор.

Меҳнатга кўмакчи кузнинг қуёши,
Танти раҳбарларинг ҳам бўлмас боши,
Бир четда қолмай деб, югуриб, шошиб,
Қўлга қалам олди — фарзандинг Шоший,
Зафаринг муборак, халқим фидокор.

Сиддиқхўжа ШОШИЙ.

КУМУШКОН

Кумушконнинг ҳавоси тоза,
Юксакларга ўрлайди тоғлар.
Бойлигини айлаб овоза,
Анқиб ётар мевазор боғлар.

Бу тоғларнинг бағрига тунда,
Термулади сонсиз юлдузлар.
Гуллар атир таратар кунда,
Бундай жойни топмайсиз излаб.

Сойларининг суви мусаффо,
Бахш этади кишига қувват.
Бир бор ундан симирсанг ҳаво,
Яна бормоқ истайсан албат.

Борми дейман Кумушкон сеҳри,
Бир кўришда хаёлим олди.
Кумушконнинг оловли меҳри,
Юрагимга ўрнашиб қолди.

Анвар ИМИНОВ, шифокор.

Ангор тумани ички ишлар бўлими ходимлари қишки экин майдонларини муҳофаза қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу ишга жамоат тартибини сақловчилар, халқ кўнгиллилари ҳам жалб қилинди. Тумандаги «Қорасув» жамоа хўжалигида бу йил минг гектар ерга кузги дон экилди. Бу хўжаликда 2 минг 500 оила истиқомат қилади. Уларнинг ҳар бирида 3-4 тадан қорамол бор. Экинзорлар пайҳон қилинмаслиги учун қатъий чора тадбирлар белгиланяпти, рейдлар ўтказиляпти. Қонун бузувчиларга жазо чоралари курилиб, жарималар солинмоқда.

Суратларда: ғаллачилик бригадаси бошлиғи Қаҳрамон Халилов ва рейд қатнашчилари — «Қорасув» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Норқул Худоймуродов, туман ҳокими ўринбосари Эркин Кўчкинов, қишлоқ кенгаши раиси Назарулла Қўнғиротов ҳамда туман ички ишлар бўлимининг участка катта инспектори Эшпўлат Омонов ғаллазорни кўздан кечирмоқдалар.

Искандар ХЎЖАЕВ олган суратлар.

• Суд залидан

ЎҒРИНИНГ ЮГУРГАНИ...

«Сирғали» деҳқон бозори атрофида ови бароридан келмай ҳафсаласи пир бўлаётган Рустам Юнусовнинг кўзига қаровсиз қолдирилган машина гижинглаган тулпордек кўриниб кетди. Бир зум ўзини унинг ичида роҳатланиб, рулни бошқариб кетаётганини тасаввур қилди-ю кўзларидан нур ёғилди. Ўғирлик оши юқтирганга ёқади. Бир эмас тўрт маротаба судланиб, орттирган тажрибалари шу дамда асқотмаса қачон ярайди. Машина ҳам тайёр турибди. У ўз кўнглидан ўтказган бу фикрлардан яйраб, давлат рақами 60-04 ТНН бўлган ЗАЗ 968 автомашинасини ўғирлаб қочди. Унинг эгаси бозорлик қилиб чиқиб қўйган жойида машинаси йўқлигидан ҳанг-у манг бўлиб қолди. Унга милиция ходимлари ёрдамга келишди. Бўлган воқеа рация орқали барча постларга тарқатилди.

Бузоқнинг югургани сомонхонагача, — дейишади. Машина ўғрисининг югургани эса шаҳарнинг четигача экан...

Тошкент шаҳар Миробод туман судининг судьяси Ш. Шораҳмедов раислигида суд ҳайъатининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида мазкур жиноят устидан одил ҳукм чиқарилиб, машина ўғриси Ўзбекистон Республикаси жиноят кодексининг 267-моддаси «А» бандига асосан 9 йил озодликдан маҳрум этилди. Шу билан биргаликда унинг мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинди.

Ҳасан НОСИРХЎЖАЕВ,
ҳуқуқшунос.

• ҲИКМАТЛАР ХАЗИНАСИДАН

• Тинчликда яшаш — тинч дарёдан қайиқ билан кечиш деган гап.
• Ғалла ҳам тинчлик маҳалида ҳосил беради.
• Жанжал ва ғазаб ҳолакатга элтади, табассум ва ҳақиқат ҳаёт бағишлайди.
• Тилла қиличдан ёғоч ҳасса афзалроқ.
• Ўттиз дўстнинг ичида беш рақиб топилади.
• Меҳнатда вақт қувноқ ўтади.
• Кучли қўлга тушса тош ҳам эзилади.
• Супургисиз озодалик бўлмагани каби, меҳнатсиз ҳайр ҳам йўқ.
• Иссиқ келган қишдан совуқ келган ёз яхши.

* * *

• Аёл қайси ишни ўйлаб топмасин, уни эркак одам бажаради.
• Нозсиз аёл — тузсиз овқат.
• Аёл муҳаббатини қирқ йил сир тутуши мумкин, нафратини бир дақиқа ҳам яшира олмайди.
• Қизнинг кўрки кўйлак эмас-қизнинг кўрки-одоби.
• Эркакни ақли билан, аёлни кўрки билан баҳолайдилар.
• Қиз бола — шохда солланиб турган шафтоли мисолидир.

• «Обуна — 96»

Азиз муштарий!

1996 йил январидан бошлаб янги нашр — «МАҲАЛЛА» газетаси чоп этилади.

Газетада маҳаллаларда ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бориши «Маҳалла» хайрия жамғармасининг фаолияти, илғор тажрибалар, миллий урф-одатлар ва қадимий анъаналарнинг сақланиши, тарбия ва таълим, оилавий, қўни-қўшничилик муносабатлари, инсон қадр-қиммати, фуқаролик ҳақ-ҳуқуқлари ва мажбуриятларига доир муаммолар, қўйингки умримизнинг асосий қисми ўтадиган муқаддас маскан — маҳалланинг қувонч ва ташвишлари ёритиб берилади.

Обуна баҳоси:

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда бир йилга — 188 сўм 40 тийин, 6 ойга — 94 сўм 20 тийин, 3 ойга — 47 сўм 10 тийин, 1 ойга — 15 сўм 70 тийин.

Тошкент шаҳрида якка тартибдаги обуна бир йилга — 168 сўм, 6 ойга — 84 сўм, 3 ойга — 42 сўм, бир ойга — 14 сўм.

Абонент қутиларига обуна бир йилга — 144 сўм, 6 ойга — 72 сўм, 3 ойга — 36 сўм, 1 ойга — 12 сўм.

Бу тафовутлар почта харажатлари билан боғлиқ.

«МАҲАЛЛА» газетасига обуна бўлишдан кечикманг.

«МУЛОҚОТ» — МУЛОҚОТГА ЧОРЛАЙДИ

Давримизнинг энг долзарб масалаларига дадил муносабат билдирадиган, халқимиз тарихи, унинг бой маданий мероси ва анъаналарини кенг тарғиб қилиш асосида ўзбек миллий мафкурасини шакллантиришга катта ҳисса қўшаётган «Мулоқот» журнали кўнглингизга нур, хонадонингизга файз, қалбингизга шуур, онгингизга зиё бахш этишига ишонамиз.

Ошкора, самимий мулоқатга иштиёқингиз бўлса, ўзингизга ҳамдард, кўнглингизга яқин дўст топмоқчи бўлсангиз «Мулоқот» журналига ёзилинг! Чинакам ўқувчи учун обуна энг қулай имконият.

Журнал бир йилда 6 марта чиқади.
Обуна нархи
Якка тартибдаги обуначилар учун:
Олти ойга 63 сўм 60 тийин
Бир йилга 127 сўм 20 тийин
Нашр индекси — 75401
Ташкилотлар учун:
Олти ойга 108 сўм 60 тийин
Бир йилга 217 сўм 20 тийин
Нашр индекси — 75406

Муҳтарам ўқувчи! Энг арзон, энг мазмунли миллий, ижтимоий-сиёсий ва тарихий-бадиий журналга обуна бўлишга шошилинг!

«Мулоқот» журнали таҳририяти.

СПОРТ

• Футбол

ЧЕМПИОНЛАР ИЛТИМОСИГА БИНОАН

• МАМЛАКАТ чемпионлари билан кубок соҳиблари ўртасида ўтказилиши лозим бўлган мавсумнинг якунловчи учрашуви кечиктирилди.

Мухлислар яхши биладиларки, бу ўйинда мамлакатнинг энг кучли жамоаси аниқланиб, ғолиблар суперкубок эгаси бўлишлари керак эди. Аммо «Нефтчи» жамоасини янги йил бошида МДҲ чемпионлари мусобақасида иштирок этиши муносабати билан қилган илтимосларига биноан мазкур учрашув бошқа муддатга ўтказилди.

• Дзюдо

ОЛИМПИАДАГА БОРАДИГАН БЎЛИШДИ

• ПОЛВОНЛАРИМИЗ Деҳлида ўтказилган Осиё чемпионатида совринли ўринларни эгаллашди.

Қаршилик 60 килограмм вазнлик Алишер Мухторов билан вазни 95 килограммдан ортиқ бўлган чирчиқлик Дмитрий Соловьёв кумуш медаль соҳиби бўлдилар. Тошкентлик Армен Багдасаров (86 кг.) билан тошкентлик Владимир Шмаков (86 кг.) бронза медаллари билан қаноатланишди. Чирчиқлик Темур Муҳаммадхонов билан Андрей Штурбабин ҳамда бухоролик Камол Муродовлар бешинчи бўлишди. Шундай қилиб мусобақада иштирок этган 11 вакилимиздан етти нафари Атланта олимпиадасида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

• Самбо

МИРШАБЛАР БЕЛЛАШГАНДА

• ҚИРҒИЗИСТОН пойтахтида полиция ва милиция ходимлари бўлган полвонлар ўртасида жаҳон чемпионати ўтказилди.

Илк марта ташкил этилган бу мусобақада юртдошларимиздан Р. Ким, Д. Фармонов ва А. Қурбоновлар ўз вазнларига кўра ғалаба қозонишди. Мусобақада эса ўн бир мамлакатдан тўпланган 50 дан ортиқ курашчи иштирок этди.

• Кураш

ГЕНЕРАЛНИ ЁД ЭТИБ

• ТОШКЕНТДАГИ армиячилар спорт мажмуида генерал Собир Раҳимов хотира-совринни учун ўтказилган анъанавий халқаро мусобақа якунланди.

Мусобақада Марказий Осиё ва МДҲ мамлакатларидан тўпланган 200 дан ортиқ курашчи юнон-румо усулида ўзаро беллашди. Мусобақада майдон эгалари муваффақиятли куч синашди. Чунончи, тошкентлик Руслан Сундеев ҳал қилувчи учрашувда олмаоталик Ёдгор Равшановни мағлубиятга учратди. Тошкентлик Руслан Биктяков, Дмитрий Коршунов, Роман Левченко, Баҳодир Қурбонов, Зафар Очилов, Исомжон Кенжаев, Шуҳрат Саъдиевлар зафар қучдилар. Қозоғистонлик Раҳим Асимбеков билан Василий Серих ҳам совриндор бўлишди.

М. МИРАБЗАЛОВ.

... Ўзингиз айтинг: қонун ҳимоячиларининг ўзи жиноятга қўл урса, арзингни айтиб кимга борасан?

(Президент Ислом КАРИМОВнинг халқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқидан).

АДОЛАТ ТАРОЗИСИ

ЭРКИГА ЭРК БЕРИБ...

ёки Раҳматжон нега изтиробда

Юртимизда тинчлик-осойишталикни сақлашда, сиз билан биз, бола-чақаларимиз кечқурун уйқуга бехавотир бош қўйиб, субҳидамда юзларимизда кулгу билан уйғонишимизда милиция ходимларининг бир жаҳон ҳиссалари бор. Бир мисол. Тошкент айланма йўлининг Чимкент шоҳ кўчасидаги Давлат автомобиль назорати постига «Уч қаҳрамон» номи берилган. Бунинг боиси бор. Ёдингизда бўлса, худди шу ерда 1988 йилнинг 16 июнь тонготарида, республикамиз пойтахтига қора ниятда келаётган бир неча жиноятчилар билан постда турган ДАН ходимлари ҳаёт-мамот жангига киришган эди. Ўша мудҳиш тонгда ички ишлар ходимларидан катта лейтенант Маткарим Матчонов, старшиналар Олимжон Асқаров, Муса Ҳасан ўғли Ҳошимовлар тенгсиз жангда қурбон бўлдилар. Мабодо, ушбу уч нафар халқ фидойилари ашаддий жиноятчилар йўлини тўсмаганларида, ким билсин, тошкентликлардан не-не кишиларнинг ҳаёти хавф остида қолган бўларди!

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигида бир хона бор. Бу ерда мармар деворчага осойишталик душманлари ила жангларда ҳалок бўлган шерюрак милиция ходимларининг исм-фамилиялари заррҳал ҳарфлар билан ўйиб ёзилган. Биз уларнинг хотираси олдида бош эгамиз... Минг таассуфлар бўлсинким, ўша шаҳидлар рўйхати ортиб бормоқда. Республикамизнинг қайсидир шаҳар ёки қишлоғида милиция ходимларидан кимдир халқ тинчлигини муҳофаза қилиш йўлида қурбон бўлганлиги ёки оғир тан жароҳати олганлиги тўғрисида хабарлар келиб турибди.

Лекин гулшан шумғиясиз, гуруч курмаксиз, пода эса — ёмон бузоқсиз бўлмайди.

...Шу йилнинг 10 август куни тун ярмида Сирғали аэропорти профилакторийсининг иккинчи қаватида жойлашган хоналардан бирига икки киши ўғриликка тушади. Улар шу хонада яшаётган, муҳандис Ройель Франциннинг видео аппаратлари ҳамда компьютерини кўз остига олиб қўйган эдилар. Ўғрилар уй эгасини хонада йўқ деб ўйлагандирлар, бу ёғи бизга қоронғу. Лекин у шу ерда бўлган ва ўғрилар билан олиша кетган. Тунги «чақирилмаган меҳмон»лар ўз мақсадларига эриша олмагач, мезбонга тан жароҳати етказганлар-да, қочганлар...

Худди мана шу профилакторийнинг ўнг қанотида тўртинчи қаватда ҳозир таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти. Уни Қора-Қамишдаги «Строитель» ширкати қурувчилари амалга оширмоқдалар.

Воқеалар қай йўсинда ривожланганини ўша ширкатнинг шу ерда ишлаётган бригадаси бошлиғи Раҳматжон Зокировнинг республика прокуратурасига ва редакцияга ёзган хатидан билиб олсак бўлади.

«1995 йил 10 август куни соат 13 ларда биз профилакторий хоналарини таъмирлаш билан овора эдик. Бинонинг тўртинчи қаватига оддий фуқаро кийимидаги бир киши чиқиб келди. Ўзининг ким эканлигини айтмай, хизмат гувоҳномасини кўрсатмаган ҳолда бизларга шу ерда, Сирғали аэропорти биноси ёнида жойлашган ўз ишхонасига боришимизни буюрди. Мен, ишчилардан Абдували Ҳасанов, Фарҳод Ҳамроев, Алишер Жаматов ва Баҳром Дўстмуҳамедовлар у айтган жойга бордик.

Хонада уч киши ўтирарди. Улар саломимизга алик олиш ўрнига бизни аэропортни таъмирлашда иштирок этаётган муҳандисга суиқасд уюштирганликда айблай бошладилар. Гуноҳимизга иқрор бўлишимизни талаб қилишди. Биз бу ишдан бутунлай бехабар эканлигимизни айтдик. Ниҳоят, биздан ҳеч нарса чиқмагач, уй манзилларимизни ёзиб қолиб, ўзимизни қўйиб юборишдан бошқа чора тополмадилар.

Орадан 6 кун ўтгач, тўғрироғи, 16 август куни мени телефон орқали яна ўша хонага чақиришди. Хонада яна ўша учала милиционер ўтиришарди. Ҳаммаси ширакайф эди. Улар мендан ўша куни қўйган айбга иқрор бўлишимни ва қандайдир қоғозларга имзо чекишимни талаб қилдилар. Мен кўнмадим. Шунда улар менга ташландилар... Охирида мени қўйиб юбордилар.

Мени ишчиларимиздан бири уйимга кузатиб қўйди. Аммо кечқурунга бориб аҳволим тобора оғирлашавергач, «Тез ёрдам» чақиришга мажбур бўлдим».

Худди шу мазмундаги гапларни Р. Зокиров юқори мутасадди ташкилотларга ҳам йўллаган...

Хўш, аслида нима бўлган эди? Ушбу воқеа тафсилотини аниқлаш мақсадида мен октябрь ойининг сўнги кунлари Сирғали аэропорти томон йўл олдим. Раҳматжон Зокировни осонгина излаб топдим. Унинг ишга чиққанига атиги бир ҳафта бўлган экан. У ўз бригадасининг 4 нафар ишчиси билан бирга аэропорт профилакторийсини таъмирлашда меҳнат қилаётганди.

— Хўш, нима гап бўлган эди, Раҳматжон! — сўрайман ундан, — батафсилроқ қилиб гапириб беринг-чи? — Йигит уҳ тортади.

— Нимасини ҳам гапирардим! Воқеа, шикоятимда қандай ёзилган бўлса худди шу тарзда юз берди. Мен бирон нарса қўшганим ҳам йўқ, яшириб қолдирганим ҳам йўқ. Мени Равшан Аулов ўз идорасига чақириб, «ўша муҳандисга суиқасд уюштирмоқчи бўлганингни бўйнингга олишинг керак» деганида, ўлимдан хабарим борлиги, лекин бу ишдан бехабар эканлигимни айтдим.

Бу орада Равшан икки марта бизнинг уйга гўшт, колбаса каби совға-салом билан келди. Ёнида бир кекса киши ҳам бор эди. «Бу одам милиция полковниги» деди, аммо фамилиясини айтмади.

Бригада аъзолари билан узоқ суҳбатлашдим.

— Балки Раҳматжоннинг ҳам озми-кўпми айби бордир, — дедим мен ҳар эҳтимолга кўра, — милиция ходимларига дағаллик қилгандир, ичиб-нетиб олгандир...

— Бу яқин-атрофда Раҳматжондай ювош инсонни қидириб топа олмайсиз, — ҳамма учун жавоб берди ишчи Вадим Извеков. — Янги йил бўладими, туғилган кун бўладими, Раҳматжон бир қултим ҳам оғзига олмайди. Минерал сув ичиб ўтиради, холос. Бригадамизда биронта ҳам ароққа рўжу қўйган одам йўқ, — дейишди ишчилар бир оғиздан.

— Авваллари деворларни бўёқ билан бўяшни яхши кўрарди. Ҳозир эса бўёқ ҳиди димоғига урилди дегунча кўнгли айниб, хушидан кетадиган бўлиб қолган. Куни бўйи хомуш юради. Бир нуқтага тикилганча ўтираверади, ўтираверади...»

Менимча, энди, газетхон ҳамма нарсани ўзи тушуниб олган бўлса керак. Ўша август кечаси ўғрилар (улар ҳозир ушланган) муҳандис ётган хонага тушиб, унга тан жароҳати етказдилар. Бу жиноятни очиш шу ердаги, яъни Сирғали аэропортидаги милиция идорасининг бошлиғи капитан Равшан Ауловга топширилади. Капитан ўзини овора қилиб ўтирмайди, жуда осон, енгил йўлдан боради. Жиноятни шу ерда ишлаётган, кўзига шубҳали кўринган қурувчи йигитга «ёпиштирмоқчи» бўлади.

Хўш, иш нима билан тугади?

Мен бу иш юзасидан кўп одамлар билан суҳбатда бўлдим.

— Раҳматжондан шубҳаланиш бутунлай ноўрин эди, — дейди ўша куни аэропорт профилакторийсининг 2-қаватида навбатчилик қилган Лидия Сикотова. — Қурувчилар шанба куни бўлганлиги учун эрта кундаёқ ишдан кетишган. Жиноятни эса тун ярмида бошқа одам қилган...

Мен ҳарчанд уринмайин Равшан Аулов билан учраша олмадим. Бу ердагилар уни касал бўлиб қолган дейишди. Лекин Равшаннинг бевосита бошлиғи, Тошкент аэропорти ички ишлар бўлими раҳбари Рустам Тўраевич Исломов билан суҳбатлашганимда мана бу гапни айтди.

— Равшан яқинда уйланди, — деди у, — шу сабаб бир неча кун ишга чиқмади.

Тушунарли... Подполковник Исломов ҳамма гапдан бохабар экан.

— Бу иш тинчиб кетганди шекилли, — дейди у уй сўриб, — яна ёзиш-чизиш бошланибдими? Энди, биласизми, қурувчи халқи нуқул ичгани-ичган.

Подполковникнинг ушбу гапидан сўнг масаланинг моҳиятини тушунгандай бўлдим...

Биз милиция ходимларини ўзимизнинг ҳимоячимиз, тинчлигимиз, осойишталигимиз посбонлари деб биламиз ва янглишмаймиз. Ҳақиқатан ҳам шундай. Улар ҳар куни, кун ора сиз билан биз тинч, бехавотир ҳаёт кечиришимиз учун жонларини жабборга берадилар, ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб хизмат қиладилар. Лекин афсус, минг афсус: капитан Ауловга ўхшаб шонли милициямиз сафига тасодифан қўшилганлар ўз хатти-ҳаракатлари билан ўша фидойи қўриқчиларнинг шарафли ишларига раҳна соладилар, муқаддас, олижаноб хизматига соя ташлайдилар. Ахир, биз ҳуқуқий демократик давлат қуриш учун курашаётган бир пайтда бундай ҳол билан келишиб бўладими? Қонун устиворлигини ким таъминлайди?

Яқинда Республика Ички ишлар вазирлигида бўлганимизда, кейинги йилларда милиция раҳбарияти уларнинг шаънига доғ туширяётган нопок ходимларнинг баҳридан ўтганлигини айтишган эди. Мақоламиз «қаҳрамони» Равшан Аулов ҳам ана ўшалар рўйхатидан жой олишга наҳотки «арзимаса», деб ўйлаб қоласан киши.

Қодиржон СОБИРОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

АДОЛАТ

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Таҳрир ҳайъати: Анвар ЖЎРАБОЕВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Нажмиддин КОМИЛОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (масъул котиб), Турғунбой МАДИЕВ, Тўхтамурод ТОШЕВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Файзи ШОҲИСМОИЛ (бош муҳаррир ўринбосари), Чоржўра АБДИРОВ, Шуҳрат АЛИМАТОВ.

Телефонлар:
Қабулхона — 33-41-89, 36-55-70
Котибият — 36-57-93
Бўлимлар — 36-56-71
Реклама ва эълонлар — 36-58-44.

Навбатчи муҳаррир — А. ХАКЕРДИЕВ Навбатчи — Д. АМИНОВА.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди. Буюртма Г.— 0588

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-32.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.